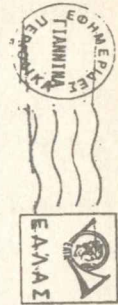

Η ΦΩΝΗ ΤΟΥ ΠΩΓΩΝΙΟΥ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΥΛΛΟΥ 32-33 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ-ΜΑΡΤΙΟΣ 1999

Η ΕΥΚΑΙΡΙΑ ΠΟΥ... ΧΑΘΗΚΕ

Οι αρμόδιοι του Μεγάρου της Αστυνομίας δεν θέλησαν να δώσουν στην δημοσιότητα μια ανάλυση των στοιχείων των υποψηφίων Συνοριακών Φρουρών. Για να μάθουμε πόσοι μένουν ή κατάγονται από τα παραμεθόρια χωριά και πώς κατανέμονται τα άλλα μοριοποιημένα προσόντα. Όπως φαίνεται όμως από τις αδέσποτες πληροφορίες, για το Πωγώνι, που πολύς έγινε θόρυβος τελευταία, μόνο καμιά εικοσαριά είναι οι καταγόμενοι από τα εκεί χωριά. Και λέμε οι καταγόμενοι γιατί έτσι ελπίζεται πως αυτοί μπορούν και να διατηρήσουν εκεί κάποιο νοικοκυριό και να καταγραφούν στο πληθυσμιακό δυναμικό. Οι υπόλοιποι που προορίζονται για το Πωγώνι — για τον αριθμό των οποίων τίποτε δεν είναι γνωστό — θα είναι απλώς «μουσαφίριοι» και περαστικοί, περιπατητικοί και κάτοικοι Γιαννίνων! Θα βλέπουν τότε να... μετατεθούν από τα παραμεθόρια και μόλις τελειώνει το ωράριο θα αναχωρούν για το εκτός Πωγωνίου σπιτάκι τους που είναι σε ασφαλή

περιοχή. Χάθηκε κι αυτή τη φορά η ευκαιρία να συνδυασθεί αυτή η ρύθμιση, αυτός ο θεσμός, με μια αναπτυξιακή προοπτική για τον ακριτικό χώρο και ένα μπόλισμα του πληθυσμιακού ελλείμματος. Το πρώτο σχέδιο του Παπαθεμελή ήταν πρακτικό, απλό και συνδύαζε την ουσιαστική ασφάλεια, την ανάπτυξη και την πληθυσμιακή ενίσχυση. Έδινε ουσιαστικό προβάδισμα στους καταγόμενους από τα ακριτικά χωριά που μπορούσαν να εγκατασταθούν, ή να επανεγκατασταθούν και να μείνουν στα χωριά, έδινε όριο ηλικίας μέχρι 45 χρόνων και έδινε τη ευχέρεια με κάποια ευεργετήματα να αποκτήσουν εκεί σπίτι, περιουσία και να αναπτύξουν μια παραγωγική δραστηριότητα με την ενίσχυση των Ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Η κεντρική ιδέα εκείνου του σχεδίου ήταν, αυτοί οι φρουροί να αισθάνονται πως προστατεύουν την περιοχή γιατί προστατεύουν και το σπίτι τους, την περιουσία τους, την οικογένειά τους. Αυτή η ευκαιρία χάθηκε.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Η Νομαρχία Ιωαννίνων συνέταξε πρόγραμμα έργων και άλλων δράσεων για την ενταξή τους στο τρίτο Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης ύψους 157 δισεκατομμυρίων το οποίο ψηφίστηκε κατά πλειοψηφία από το Νομαρχιακό Συμβούλιο.

Οι προτάσεις αυτές «σχεδιάστηκαν» με ορίζοντα το 2010. Από τις προτάσεις ξεχωρίσαμε εκείνες που αφορούν στο Πωγώνι και είναι:

- Βελτίωση - ασφαλτόστρωση 16ης και 18ης επαρχ. οδού (Στρατινίστα - Λάβδανη - Αετόπετρα - Ριζό - Βρυσούλα - Γκρίμποβο συνάντηση Ε.Ο. Ιωαννίνων - Ηγουμενίτσας) 2 δισεκατομμύρια.
- Βελτίωση - ασφαλτόστρωση οδού Μαυρόπουλου - Τεριάχι - Σταυροδρόμι - Φαράγγι - Δολό 700 εκατομ.
- Βελτίωση - ασφαλτόστρωση οδού Μαυρόπουλου - Αργυροχώρι - Ποντικάτες 600 εκατομ.
- Βελτίωση - ασφαλτόστρωση οδού Καστανή - Αγία Μαρίνα 350 εκατομ.
- Βελτίωση - ασφαλτόστρωση οδού Δελβινάκι - Βήσσανη 150 εκατ.
- Ολοκλήρωση αρδ. έργ. Ρογοζίου πηγές Πωγωνίου (Κτίματα) 400 εκατομ.
- Ύδρευση Κοινοτήτων περιοχών Κόνιτσας και Πωγωνίου από πηγές Αμαράντου 2 δισεκατομμύρια.
- Προστασία - αξιοποίηση λίμνης

Πηγών Αώου - Ζαραβίνας 300 εκατομ.
— Αξιοποίηση χαράδρας Κουβαρά 300 εκατομ.

Υπάρχουν βέβαια και κάποιες γενικές εγγραφές όπως:

- Ελεγχόμενες κυνηγετικές περιοχές 1 δισεκατομ.
- Κτηνοτροφικά πάρκα 1 δισεκατομ.
- Αξιοποίηση - προστασία δασών 15 δισεκ.
- Εκτροφεία θηραμάτων 500 εκατομ.

Για τις κατηγορίες αυτές δεν αναγράφονται διανομές σε επί μέρους έργα και δεν είναι γνωστό αν μέσα σ' αυτά είναι και το Πωγώνι.

Πρέπει να επισημάνουμε τα εξής:

- Στον τομέα εκπαίδευση δεν προβλέπεται καμία δράση για το Πωγώνι.

Συνέχεια στην 2η σελ.

ΤΟ ΠΗΡΑΝ ΜΕ... ΑΡΜΑ ΜΑΧΗΣ!

Παραπάνω στο γράφουμε βέβαια αφού τόδεξαν και τα τηλεοπτικά πανελλήνια κάλυψες! Κοντολογίς εκεί στο ποτάμι δίπλα στην Κακαβιά με φυλάκια Στρατού, Αστυνομίας και... μουσικούς «κόλλησε»

ένα τετραξονικό φορτηγό εργολαβικό. Ο ιδιοκτήτης παρακάλεσε τους «φρουρούς» να το προσέχουν και το πρωί θα έφερνε κάποιο ρυμουλκό μηχανήμα να το «τραβήξει». Με τη διαβεβαίωση της ασφάλειας και της πολλαπλής φύλαξης κοιμήθηκε ήσυχα για να ξυπνήσει το πρωί και να ψάχνει να βρει το τετραξονικό φορτηγό που είχε εξαφανισθεί! Την νύχτα οι αλβανοί ατσίδες (μόνον;) έφεραν κάποιο άρμα μάχης και τράβηξαν το αυτοκίνητο στην Αλβανία χωρίς να τους πάρουν μυρωδιά οι... φρουροί μας,

και να το εξαφανίσουν στην Αλβανία! Ε, δεν είναι για μολόγημα; Κι ύστερα ψάχνουμε να βρούμε που πάνε τα κλεμένα αυτοκίνητα. Τα περνούν άβρεχα και στα... χέρια!

Αλβανοί ρήμαξαν τη μονή Μακραλέξη

Αλβανοί λαθρομετανάστες ρήμαξαν στην κυριολεξία το Βυζαντινό Μοναστήρι «Μακραλέξη», στην Λάβδανη.

Όπως ανέφερε ο Πρόεδρος της Λάβδανης κ. Παπαβασιλείου, το μοναστήρι που έχει ανακηρυχθεί διατηρητέο μνημείο υπέστη απερίγραπτες καταστροφές από Αλβανούς λαθρομετανάστες οι οποίοι αφού κομμάτισαν την πόρτα και άναψαν φωτιές στο εσωτερικό καίγοντας ακόμη και τα στασίδια ενώ σε μια «επίδειξη» του «επιπέδου» τους χάραξαν με μαχαίρια τα ονόματά τους στις σπάνιες και παμπάλαιες αγιογραφίες του Μοναστηριού.

Η Κοινότητα Λάβδανης, μας είπε ο κ. Παπαβασιλείου, αναγκάστηκε να παραδώσει τις σπάνιες εικόνες της Μονής στο Βυζαντινό Μουσείο, αλλά ενώ πολλοί κατακίτητες ανά τους αιώνες το σεβάστηκαν, οι γείτονές μας οι Αλβανοί είναι οι μόνοι που δεν σεβονται τίποτα...

Ο ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ ΣΤΗΝ ΗΠΕΙΡΟ

Δημοσιεύθηκε πως τον Μάιο θα επισκεφθεί την Ήπειρο η Α.Π. ο πατριάρχης κ. Βαρθολομαίος. Ελπίζουμε να επισκεφθεί και την γενέτειρα, το Βασιλικό, του ασιδήμου Πατριάρχη Αθηναγόρα. Στο Βασιλικό υπάρχει καμιά είδηση;

Η Φωνή του Πωγωνίου εύχεται
στους αναγνώστες και
όλους τους Πωγωνήσιους
Καλό Πάσχα

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΚΑ

Οι κουμπαράδες της φιλοπατρίας

ναί μια χειρονομία αυτόνομη, αυτόφωτη και αβίαστη. Είναι μια εκδήλωση από καρδιάς και ψυχής που ικανοποιεί μια εσωτερική ανάγκη, μια ανθρώπινη προσωπική παρόρμηση. Ο δίσκος της εκκλησίας, το παγκάρι, ο δίσκος στο τραπέζι, οι μικρές ή μεγάλες προσφορές και δωρεές, η συνδρομή και η ενίσχυση του συλλόγου, αυτά και άλλα είναι το λάδι που κρατάει αναμμένο το κανδήλι της φιλογένειας.

Οι κουμπαράδες αυτοί, όπου συγκεντρώνεται το αποταμίευμα της αγάπης, έχουν προσφέρει πολλά στα χωριά μας. Έργα και δράσεις κοινής

ωφέλειας έγιναν πραγματικότητα χάρη στο περιεχόμενο αυτών των κουμπαράδων. Δραχμή δραχμή συγκεντρώθηκαν τα ποσά που χρειάστηκαν να γίνουν σχολεία, εκκλησίες, βρύσες και δρόμοι και άλλα έργα που στόλισαν τα χωριά μας και ανέβασαν το επίπεδο ζωής και πολιτισμού. Αυτό το έργο που «χρηματοδοτήθηκε» από τους κουμπαράδες της φιλοπατρίας δεν έχει αποτιμηθεί και δεν έχει καταγραφεί ούτε στο χώρο του χωριού, ούτε στην έκταση της επαρχίας Πωγωνίου. Θα είναι η περιφάνεια του τόπου μας όταν συγκεντρωθεί και καταγραφεί η φιλογένεια αυτή, η

αγάπη των προγόνων μας που συνεχίζεται και σήμερα λιγότερο ή περισσότερο και συμβάλει στην διατήρηση του χωριού μας. Αυτό τον κουμπαρά να τον κρατήσουμε ανοιχτό. Πάνω του ακουμπάει η παράδοση, η ζωή των χωριών μας. Αυτός που δίνει μια ανάσα στα χωριά και αυτός που θερμαίνει τις καρδιές μας. Μέσα σ' αυτό έχει φυλαχτεί η μνήμη των προγόνων μας και μέσα απ' αυτόν κρατάμε και αυτή την μνήμη τους. Δεν χρειάζεται να ψάξουμε γύρω μας να δούμε τι έγινε και πως έγινε για να μετρήσουμε τι είναι οι κουμπαράδες. Τον έχουμε όλοι μέσα μας. Τον κουβαλάει κάθε γενιά μέσα της και τον παραδίδει στην επόμενη. Είναι εκεί ακόμη και όταν ανάβουμε ένα κεράκι στο ταπεινό κοινοστάσι, στο Εκκλησία της ευλάβειας.

Κων. Χρ. Κωστούλας

Μικρές είναι οι ειδήσεις που καμιά φορά περνάνε και στην εφημερίδα μας. Συχνά τις καλύπτει η σεμνότητα, η διακριτικότητα ή το πολύ να γίνεται γνωστό σε στενό κύκλο ή στα όρια του χωριού. Αρκετές περιπτώσεις κρύβονται πίσω από τον χαρακτηρισμό του ανώνυμου.

Πρόκειται για όλες αυτές τις δωρεές που γίνονται στις εκκλησίες μας και στους συλλογικούς φορείς των χωριών μας. Δωρεές και προσφορές που γίνονται με κάποια προφανή δικαιολογία. Πίσω όμως απ' αυτή είναι η φιλογένεια, η φιλοπατρία ή βαθύτερη ανάγκη της προσφοράς στα κοινά, σε κοινό σκοπό, στο χωριό και τους χωριανούς. Είναι μια εκδήλωση φιλαλληλίας. Είναι η βαθεία παράδοση του τόπου μας, προέκταση του δίσκου της εκκλησίας.

Μικρές ή μεγάλες οι προσφορές, δεν έχει σημασία. Σημασία έχει που εί-

Οι νέοι μας ανελίσσονται Ειδικός προσθετολόγος

Ο οδοντίατρος Πάνος Ζωΐδης γιος του οφθαλμίατρου Τάκη Ζωΐδη από την Πωγωνιανή έπειτα από τριετή ειδίκευση στην προσθετολογία και Master of Science στα εμφυτεύματα στη Φιλαδέλφεια των Η.Π.Α. έκανε έναρξη του επαγγέλματός του στην Καλλιθέα. Το Ιατρείο του βρίσκεται στην οδό Λασκαρίδου 110 και δέχεται με ραντεβού στα τηλέφωνα 9522221 και κινητό 094 774664.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

• Στον αγαπητό μας ανηψιό Σπύρο Τζουτζόπουλο, του Φρίξου και της Μέλπως, από τα Δολιανά, που πήρε επάξια το πτυχίο του Μηχανικού Μεταλλείων - Μεταλλουργού του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και ήρθε πρώτος μεταξύ των αριστευσάντων, ευχόμαστε:

Θερμά συγχαρητήρια, κάθε περαιτέρω δυνατή πανεπιστημιακή εξέλιξη και καλή επαγγελματική σταδιοδρομία.

Γιάννης - Αλεξάνδρα

• Ο Χρ. Βάσιος του Έλληνα από το Δελβινάκι πήρε το πτυχίο του Τμήματος Πληροφορικής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, και συνεχίζει τις σπουδές του στο Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μηχανικών Ηλεκτρονικών Υπολογιστών του Ε.Μ.Π. με ειδίκευση στην Βιοϊατρική Τεχνολογία.

Στους νέους επιστήμονες ευχόμαστε καλή επιστημονική ανέλιξη.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΑ

Αισθάνομαι υποχρεωμένος να ευχαριστήσω τον πρόεδρο, αλλά και το Συμβούλιο της διευρυμένης Κοινότητας Πωγωνιανής, που μου εμπιστεύθηκαν και μου ανέθεσαν ορισμένες πρωτοβουλίες. Υπόσχομαι ότι θα καταβάλω κάθε δυνατή προσπάθεια να ανταποκριθώ πλήρως.

Επίσης με την ευκαιρία ευχαριστώ από βάθος καρδιάς τους συντοπίτες για την εμπιστοσύνη προς το πρόσωπό μου αφού με εκλέξαν σύμβουλο. Έχοντας επίγνωση των προβλημάτων και των δυσκολιών που θα αντιμετωπίσουμε επιβεβαιώνω ότι θα φανώ αντάξιος της εμπιστοσύνης σας.

Γεώργιος Παράσχος

Ο Φίλεκπαιδευτικός - Λαογραφικός και Πολιτιστικός Σύλλογος Πωγωνιανής «Η πρόοδος» ευχαριστεί την Αδελφότητα Πωγωνιανής και περιχώρων που εδρεύει στην Αμερική για την οικονομική ενίσχυση των 500 Δολλαρίων Αμερικής κι εφέτος 1999 όπως κάθε χρόνο, για τους στόχους και τις ανάγκες του Συλλόγου.

Κι εμείς εδώ στην απομακρισμένη και μικρή μας κοινωνία, παράγουμε έργο, προσπαθώντας να διατηρήσουμε τα ήθη και έθιμα του πολιτισμού μας.

Ο Πρόεδρος του Συλλόγου
Γ. Παράσχος

ΔΩΡΕΑ ΕΙΣ ΜΝΗΜΗ

* Στη μνήμη του Τάσου Ζήκα ο κ. Σάββας Καργαδούρης διέθεσε το ποσόν των 20.000 δρχ. στην εκκλησία της Μερόπης.

* Στη μνήμη του Εμμ. Δόκου η οικογένεια Δημ. Τριανταφύλλου διέθεσε το ποσόν των 10.000 δρχ. στην εκκλησία.

ΓΑΜΟΙ

Την Κυριακή 21 Φεβρουαρίου 1999 και στον Ιερό Ναό Αγίας Μαρίας Ιωαννίνων έγινε ο γάμος της Μαργαρίτας Λάζου θυγατέρας του Βαγγέλη και της Μαρίας Λάζου από Στρατίνισα μετά του Χρήστου Ζορμπά.

Στο νέο ζευγάρι προσθέτουμε και τις δικές μας ευχές για κάθε ευτυχία.

ΞΗΡΟΒΑΛΤΙΝΑ ΒΑΦΤΙΣΙΑ

• Ο Δημήτρης Β. Βούδρης και η γυναίκα του Χριστίνα, το Σεπτέμβριο του '98 στην Αγ. Μαρίνα Αρτέμιδος (Λούτσα) Αττικής, βάφτισαν το κοριτσάκι τους και της έδωσαν το όνομα ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ.

• Ο Χρήστος Ι. Παππάς και η γυναίκα του Αγγελική, στις 13 Δεκεμβρίου '98 στην Αγ. Τριάδα Πετρούπολης Αττικής βάφτισαν το αγοράκι τους. Ο μικρός πήρε το όνομα του παππού του ΓΙΑΝΝΗΣ.

Τις καλύτερες ευχές μας για τα νεοφώτιστα και στους γονείς τους ευχόμαστε τα επόμενα βαφτίσια να τα κάνουν στο ΞΗΡΟΒΑΛΤΟ.

ΕΠΙΤΥΧΙΕΣ

Ο Σπύρος Στεφόπουλος του Χρήστου και της Λέλας, το γένος Παππά από τον Ξηρόβαλτο, στις εισαγωγικές εξετάσεις του περασμένου χρόνου, πέτυχε στο Τμήμα Νοσηλευτικής Τ.Ε.Ι. Ηρακλείου. Θερμά συγχαρητήρια.

ΞΗΡΟΒΑΛΤΙΝΑ ΠΕΝΘΗ

Το Φεβρουάριο που μας πέρασε το Ξηρόβαλτο έχασε δύο δικούς του ανθρώπους.

Στα Γιάννινα πέθανε ύστερα από σύντομη ασθένεια ο ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΠΑΣ του Βασιλείου και στην Αθήνα ο ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΒΟΥΔΡΗΣ του Αθανασίου (Κωνσταντινοπολίτης).

Οι εκλιπόντες υπήρξαν συμπαραστάτες και φίλοι σε όλες τις δραστηριότητες της Αδελφότητας Ξηροβάλτου, αγαπούσαν το χωριό και ενδιαφερόταν για τα προβλήματά του.

Το Δ.Σ. της Αδελφότητας εκφράζει εγκάρδια συλλυπητήρια στις οικογένειές τους και αντί στεφάνων, κατέθεσε το ποσό των τριάντα χιλ. (30.000) δρχ. (15.000 + 15.000) στη ΜΝΗΜΗ τους για τις ανάγκες των εκκλησιών του χωριού.

* Στη μνήμη του ΒΟΥΔΡΗ ΠΑΝΤΕΛΗ του Αθανασίου, η αδελφή του Ρούσσα Παγοπούλου - Βούδρη κατέθεσε το ποσό των πενήντα χιλ. (50.000) δρχ. για τις ανάγκες της εκκλησίας «ΠΑΝΑΓΙΑΣ» του Ξηροβάλτου.

Κ.Ζ.Φ.

ΘΑΝΑΤΟΙ

- * Απεβίωσε στην Κ. Μερόπη ο Δημ. Χρήστου ετών 73.
- * Απεβίωσε στην Κ. Μερόπη ο Χαρίλαος Στέφος ετών 77.
- * Απεβίωσε στα Γιάννινα ο Βασίλειος Πρίντζης του Κων/νου από Παλαιόपुरγο ετών 27.
- * Απεβίωσε στις Ποντικές ο Αθ. Βάρδης ετών 82.

ΝΕΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Το νέο Δ.Σ. της Αδελφότητας Ποντικατών που αναδείχθηκε για την διετία Νοέμβριος 1998 - Νοέμβριος 2000 συγκροτήθηκε ως εξής:

- **Πρόεδρος:** Αχιλλέας Βοζιάρης
- **Αντιπρόεδρος:** Ανάργυρος Πάτσας
- **Γραμματέας:** Γιώργος Θάνος
- **Ταμίας:** Ευάγγελος Τσιούλας
- **Μέλη:** Κων/νος Παλούκας, Θεοδόσιος Έξαρχος, Νικ. Λιώλης.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΑ ΞΗΡΟΒΑΛΤΟΥ

Το νέο Δ.Σ. της Αδελφότητας μετά την Γενική Συνέλευση συγκροτήθηκε ως εξής:

- **Πρόεδρος:** Φακατσέλης Κώστας
- **Αντιπρόεδρος:** Διονυσόπουλος Λυκούργος
- **Γεν. Γραμματέας:** Πάσιος Δημήτριος
- **Ταμίας:** Παππάς Σπ. Χρήστος
- **Κοσμήτορας:** Παππάς Ι. Χρήστος

• **Σύμβουλοι:** Βούδρης Ευάγγελος, Θάνος Αθανάσιος, Παγώνη Λευκή, Φακατσέλης Πέτρος.

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

	ΚΩΔΙΚΟΣ 0657
ΟΤΕ Δελβινάκιου	22399 22121 22139 22211 22244 31210 22246 22198 22203 22359 22222
ΔΕΗ Δελβινάκιου	22540, 22541
Ταχ. Βήσσανης	22525
Ταχ. Δελβινάκιου	41012
Ταχ. Πωγωνιανής	41300
Δημόσιο Ταμείο	71366
Συμβολαιογραφείο	51624
Ιερά Μητρόπολη	41586
Κυνηγετικός Σύλλ/γος	51201
Κέντρο Υγείας	31203
Δελβινάκιου	22216
Φαρμακείο Δελ.	22365
Φαρμακείο Κεφ/σου	71243
Ιατρείο Βασιλικού	51570
Ιατρείο Βήσσανης	41216
Ιατρείο Κερασόβου	51292
Ιατρείο Κεφαλ/σου	31201
Ιατρείο Κτισμάτων	
Ιατρείο Πωγωνιανής	
Αστυνομία Δελ/κίου	
Αστυνομία Βήσσανης	
Αστυνομία Καστανής	
Αστυνομία Κεφ/σου	
Αστυνομία Κτισμάτων	
Αστυνομία Πωγ/νης	
Ελεγχος Διαβατηρίων	
Κακαβιάς	51230
Τελωνείο Κακαβιάς	51210
Δασονομείο	22208
Φυλάκιο Κακαβιάς	51300
Φυλάκιο Δρυμάδων	31344

Μια απογοήτευση

Μεταφέρω βασικά μια απογοήτευση εκείνων των νέων συμπατριωτών μας που αποκλείστηκαν από το Σώμα Συνοριακών Φυλάκων γιατί τους έλειψαν «μόρια» από κάποιες ουσιαστικές παραλείψεις του συστήματος επιλογής, της απροσδιοριστίας της εντοπιότητας και της σύγχυσης γύρω από την μόνιμη κατοικία. Μεταφέρω ακόμη μια απογοήτευση γενικά των συμπατριωτών μας που ήλπιζαν πως το Σώμα Συνοριακών Φρουρών θα ήταν μια ευκαιρία να ενισχυθεί πληθυσμιακά και αναπτυξιακά το Πωγώνι και να επανα-

κάμψουν κάποιοι δικοί μας στα χωριά συμπληρώνοντας το εργασιακό και ασφαλιστικό έλλειμμα που έχουν. Τελικά από τους χίλιους που προσλήφθηκαν και από τους 200 που αναλογούν στην επαρχία μας οι Πωγωνήσιοι μόλις φτάνουν τους είκοσι δύο.

Η εφημερίδα μας παρακολουθώντας το θέμα από καιρό θέλησε να

ζητήσει μια κρίσιμη πληροφορία και ζήτησε με ΦΑΞ από το υπουργείο να μάθει «πόσοι και ποιοι είναι οι επιτυχόντες οι καταγόμενοι από τα χωριά του Πωγωνίου».

Παραθέτουμε την απάντηση που είναι κι αυτή απογοητευτική γιατί αποδεικνύεται πως το Υπουργείο δεν μελέτησε και δεν ενδιαφέρθηκε για την ασφάλεια και την τύχη των χωριών μας. Γιατί έγινε τελικά αυτό το Σώμα; Ας βρουν την απάντηση μόνοι τους οι συμπατριώτες:

«Απαντώντας στην από 11-1-99 επιστολή σας προς τον κ. Υπουργό Δημόσιας Τάξης, σας πληροφορούμε ότι τα στοιχεία που ζητάτε για τους Συνοριακούς Φύλακες δεν έχουν μηχανογραφηθεί στην Υπηρεσία μας και ως εκ τούτου αδυνατούμε να σας τα χορηγήσουμε.

Ο Δ/ΝΤΗΣ ΑΣΤΥΝ. ΠΡΟΣ/ΚΟΥ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΖΟΥΜΠΟΥΛΗΣ
ΥΠΟΣΤΡΑΤΗΓΟΣ»

ΑΥΤΟΣΧΕΔΙΑΣΜΟΙ ΣΤΑ... ΣΥΝΟΡΑ

Σαν αυτοσχεδιασμοί χωρίς την παρέμβαση της αρμόδιας διευθύνων Τεχνικών Υπηρεσιών γίνονται κάποιες εργασίες κοντά στο συνοριακό Φυλάκιο Δρυμάδων γι' αυτό που αποκάλεσε ο τέως Υπουργός κ. Φ. Πετσάλλης Συνοριακό έλεγχο Δρυμάδων. Μια εκχωμάτωση, μια πρόχειρη βάση αμφίδρομου αντοχής για την τοποθέτηση κάποιου προκάτ οικίσκου ΘΑ το ονομάσουν «Τελωνείο Δρυμάδων». Το θέμα δεν είναι να δυσκολέψουν τους κατοίκους των περισσότερων χωριών του ξεκομμένου Πωγωνίου να περνούν από το «Τελωνείο». Το πρόβλημα είναι από εκεί και πέρα πως θα κυκλοφορούν οι άνθρωποι χωρίς δρόμο και κοινωνία και χωρίς δυνατότητα υπερβάσεως των συνόρων με αυτοκίνητο. Τέλος πάντων ας τελειώσουν οι αυτοσχεδιασμοί για να δούμε και την ...τελετή των εγκαίνιων!

ΕΚΑΝΛΟΣΕΙΣ ΠΟΛΥΦΩΝΙΚΟ ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ

Στις 27 Φεβρουαρίου σε εκδήλωση που οργάνωσε η Εταιρεία Ηπειρωτικών Μελετών στα Γιάννινα εμφανίστηκε το Πολυφωνικό της Ηπείρου που συνεχίζει την παράδοση του Πολυφωνικού Κτισμάτων. Τραγουδήθηκαν πολλά τραγούδια Πωγωνίου και Δερόπλης. Την παρουσίαση έκανε ο Κτισματιώτης Βαγγέλης Κώτσου με επιταμηνή μικτή ομάδα. Κατά την παρουσίαση έγινε και ανάλυση της πολυφωνικής τεχνικής. Την εκδήλωση παρακολούθησαν πολλοί που γέμισαν την αίθουσα του Πνευματικού Κέντρου της Ε.Η.Μ. Ήταν μια καλή Πωγωνήσια παρουσία στα Γιάννινα και αξίζουν συγχαρητήρια οι συντελεστές της.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΕΣ ΜΕ ΑΠΟΞΗΡΑΜΕΝΑ ΦΥΤΑ
ΦΥΣΗ ΣΤΟ ΓΥΑΛΙ-ΚΟΣΜΗΜΑ
ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΕΣ-ΔΙΑΚΟΣΜΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

SAI CREATIONS

Κατασκευές...

**ΚΑΛΛΙΠΡΟΣ ΒΕΟΦΙΛΟΣ
ΕΥΓΕΝΙΑ ΕΥΘΥΜΙΑΔΟΥ (εκ Μερόπης)**
Μακρυγιάννη 7 (κάτω από την Ακρόπολη) ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 9242020

ΣΤΑ ΠΕΤΑΧΤΑ ΚΑΙ... ΕΥΘΥΜΑ

♦ Ο ΔΡΟΜΟΣ ΣΤΡΑΤΙΝΙΣΤΑΣ!

Άτυχη η Στρατίνισα με την ασφαλτόστρωση του δρόμου μέχρι το χωριό. Χρόνια τον περιμένει κάπου 25 χρόνια, που, και τότε ήταν έτοιμος ο δρόμος για ασφάλτο και έμεινε στο... καϊτέρι! Τώρα πάλι από το φθινόπωρο ήταν στρωμένος, πατημένος και έπεσαν βροχίες και χιόνια λίγες μέρες πριν έρθει η ασφάλτος! Και τώρα πάλι βροχή, χιόνια, πάγος που δεν βοηθάει για ασφάλτο είναι στο ...καϊτέρι! Με υπόσχεση για νέα εκατομμύρια περιμένει και βρίσκουμε την Στρατίνισα στην λίστα για το τρίτο Κοιν. Πλαίσιο Στήριξης μέχρι το ...2006! Λέτε η ατυχία να τηδηξει και στον άλλο αιώνα; Και ποιος να φωνάξει; Δημοτικό... διαμέρισμα γαρ, τέως Στρατίνισα!!

♦ ΤΟ ΟΔΙΚΟ... «ΤΡΙΕΘΝΕΣ»!

Τελικά ούτε με το τρίτο πακέτο Στήριξης θα φτάσει η ασφαλτόστρωση στην Κάτω Λάβδανη! Ίσως μείνουν... «παρθένες περιοχές», και οι... τρεις Λάβδανες. Κατάντησε το... «τρίεθνες» που δεν πλησιάζει με ασφάλτο από πουθενά. Την μια φορά την προγραμματίζουν στο παραμεθόριο «δακτύλιο» Πωγωνίου-Θεσπρωτίας. Την άλλη σαν προέκταση από Δεσποτικό-Αετόπετρα. Την Τρίτη από Τσαρακλιμάνι-Κεφαλόβρυσο! Στραβολαίμιασαν να κοιτάνε πότε πάνω πότε κάτω, βορά και νότο! Καιρός είναι ν' αρχίσουν μόνοι τους με την υλοτομία και με δωρεές να φτιάξουν το εσωτερικό οδικό δίκτυο. Τουλάχιστον! Κι ας αρχίσουν από την Λαμποβίστρα. Κι η Παναγιά θα βοηθήσει. Μέχρι το 2006 είναι άγραφτοι στο τριεθνές και ...ανάσφαλτοι!

ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΣΤΟΥΣ ΔΗΜΟΥΣ

Όπως δημοσιεύθηκε στον τύπο των Ιωαννίνων το Υπουργείο Δημόσιας Διοίκησης διέθεσε στους νέους Δήμους του «Καποδιστριακού» σχεδίου τα εξής μηχανήματα:

ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ: Λεωφορείο 30 θέσεων, ημιφορτηγό ενός τόνου και τρία ημιφορτηγά πολλαπλών χρήσεων.

ΔΗΜΟΣ ΑΝΩ ΠΩΓΩΝΙΟΥ: Φορτωτής, φορτηγό, ημιφορτηγό ενός τόνου.

Δεν έγινε γνωστό αν παρελήφθησαν τα παραπάνω μηχανήματα ή αν τροποποιήθηκε η διανομή. Τώρα βέβαια θα προκύψει θέμα οδών και χειριστών και πως θα πληρωθούν. Μετά την σύνταξη αυτού του σημειώματος πληροφορηθήκαμε πως στο Δελβινάκι είναι «παρκαρισμένο» ένα γκρέιντερ.

Σκότωσαν αγριογούρουνα και τα εγκατέλειψαν

Στο Χανι Δελβινάκιου, σε περιφραγμένο από το Δήμο Δελβινάκι-ου χώρο εκτρώφει αγρίων θηραμάτων, αγνώστοι σκότωσαν με κυνή-

γετικό όπλο δύο αγριογούρουνα και τα εγκατέλειψαν.

Ερευνες για το συμβάν, κάνει το Αστυνομικό Τμήμα Δελβινάκιου.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΤΡΙΤΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

Συνέχεια από 1η σελ.

— Επίσης στον τομέα Υγείας - Πρόνοια.

— Επίσης στον τομέα Τουρισμός.

— Επίσης στον τομέα Πολιτισμός.

— Στον Τομέα οδοποιίας εγκαταλήφθηκε το έργο σύνδεση Πωγωνίου - Φιλιππών (Θεσπρωτίας) το οποίο είχε προγραμματισθεί παλαιότερα για το INTERREG.

Ακόμη πρέπει να επισημάνουμε πως με τα αναφερόμενα επώνυμα έργα δεν δημιουργούνται θέσεις εργασίας και επομένως ανάπτυξη. Η προοπτική του 2010 δεν είναι αισιόδοξη για το Πωγώνι μας με το τρίτο Κοιν. Πλαίσιο Στήριξης. Αλλά πέραν αυτών δεν πρέπει να ξεχνούμε πως και από αυτές τις προτάσεις δεν είναι γνωστόν ποιές θα εγκριθούν, αφού για πλη την Ηπείρο το ύψος του προγράμματος είναι 150 δισεκατομ.

**ΠΝΕΥΜΟΝΟΛΟΓΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Σ. ΝΙΚΟΠΟΥΛΟΣ**
ΓΟΥΝΑΡΗ 2 (ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΕΝΑΝΤΙ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ)

Δέχεται καθημερινώς 9-1 π.μ. και 6-8 μ.μ.
εκτός από απογεύματα Δευτέρας-Τετάρτης που θα δέχεται με ραντεβού

Τηλ.: 30404, κιν.: 093-823338

Σύμβαση με όλα τα Ταμεία

ΑΝΑΔΡΟΜΕΣ

Μια Εκδρομή στη Νεμέρτσικα - 1935

Το 1935 πραγματοποιήσαμε εβδομαδιαία εκδρομή στη Νεμέρτσικα η Μερόπη με τους εξής χωριανούς Παντελής Αρμπυρος υποφαινόμενος, Παντελής Σακελλάριος, Παύλος Τζάκος μακαρίτης, Στέφανος Βοσινάκης μακαρίτης, Σάγκας Νικ. Παπαγεωργίου μακαρίτης, Ανδρέας Πατσούρας, Παντελής Βαϊμάκης μακαρίτης, Ευάγγ. Ράπτης μακαρίτης, Αποστ. Τσούλος μακαρίτης, Στέφ. Γούναρης μακαρίτης, Αθ. Μέντζος μακαρίτης, Μιχαλοσάκης Μέντζος μακαρίτης, Ιορδάνης Παπαζώτος εν, όλω 14, εν ζωή 4. Ξεκινήσαμε απ' το χωριό το πρωί 1-9-1935 φθάνοντας στη Νεμέρτσικα 2½ μετά μεσημβρία με 2.500 υψόμετρο στο Κόκκινο με την ομώνυμη βρύση ένθα και κατασκηνώσαμε 50 μ. παραπάνω είναι οι πηγές Μπαλάματα όπου υδρευόμεθα. Άλλα 50 μ. παρακάτω είναι η Βροούνα που το παίρνουν όλο τα Τσαρσλανά. Τώρα γυρίζουμε πάλι στην εκδρομή, είχαμε μαζί μας 5 ζώα φορτωμένα με τρόφιμα και βελόντζες, με το Τζελάη που τα έφερνε και όταν ξεφορτώσαμε τα γύρισε καθάλα στο χωριό και σ' επτά μέρες τα ξανάφερε για την επιστροφή. Εμείς δε αμέσως επιδοθήκαμε στην κατασκευή 2 σκηνών, μία μεγάλη που χώρεσε 10 και τη μικρή που χώρεσε 4, αυτή για τη βροχή, αλλ' ευτυχώς σε όλο αυτό το δάστημα δεν έβρεξε καθόλου. Είχαμε όλο λακάδες, καθόλου κρύο παρ' όλα που είχαμε πάρει όλοι γιάμπολες γιατί μας έλεγαν κ' ανει κρύο τη νύχτα, ξεσκεπαστήκαμε από τη ζέση. Σ' όλο δε αυτό το διάστημα επεράσαμε πολύ καλά έναν ύπνο ανάφαφο σε τόσο υψόμετρο που εχόρταινες ύπνο με λίγες ώρες. Γι' αυτό έχω την εντύπωση ότι αν γίνονταν εκεί ένα τουριστικό ξενοδοχείο θα πλημμυρίζε στον κόσμο όλο το χρόνο και για εκεί, πρώτος θα πήγαινα εγώ. Τώρα που έγινε και ο δρόμος το ευχόμαστε. Ξαναγυρίζουμε εκεί που κατασκηνώσαμε. Δίπλα είχαν καλύβα δύο τοσπαναράιοι. Από το Κερίσο ο ένας ήταν εκεί, ο άλλος στα πρόβατα και μόλις είδαν το Βοσινάκη τον εγνώρισε επειδή τον είχε διμοιρίτη στο Στρατό και αμέσως να φωνάζει στον άλλο «ω λήη απ' Κουλιά βίνε Ντελαμποσινάκη Ντελαδιοιρίτη», δηλαδή να 'ρθει ν' ανταμώσουν το Βοσινάκη το Διμοιρίτη. Άκουσε ο άλλος και ήρθε. Φιλιά, αγκαλιές, χαιρετίστηκαν, τον αγαπούσαν επειδή ο Στέφανος ήταν μαλακός και δεν τους τιμωρούσε. Γι' αυτό την άλλη μέρα που βάλαμε μπροστά το μαγειρείο με μάγειρα τον Παύλο Τζάκο που μας μαγειρεύε νόστιμα φαγητά καθώς και ντοματοσαλάτα εφίλειαν τον διμοιρίτη τους τα παιδιά αυτά τιμής ένεκεν με μία λίμπα αλλύρα νοστιμότητα που την είχαν μέσα στο κατσούκι (ασκή), εμείς δε τους ανταποδώσαμε με μια

λίμπα ντοματοσαλάτα. Πώς την έτρωγαν τα καημένα κράπ-κρούπ, μετά βουλημίας, σαν τα γίδια. Αυτό επανελήφθη πολλές φορές. Γιατί μας άρεσε κι εμάς πολύ νόστιμη, η αλλύρα, αφού τώρα που την θυμούμαι λέγω να 'χα λίγο. Το πρώτο δε βράδυ είχαμε σύνθημα με το χωριό ν' ανάψουμε φωτιά, σημείο ότι φθάσαμε, όπου πράγματι επιγάμε 5-6 στο απέναντι βουνό που φαινόταν το χωριό κι ανάψαμε μεγάλη φωτιά που την είδαν απ' το χωριό κι όταν ήρθαμε μας το έλεγαν. Όσοι δε, είμασταν κυνηγοί είχαμε πάρει και τα ντουφέκια μας. Το πρώτο βράδυ εφυλάξαμε και σκοποί, γιατί ακούγονταν κλέφτες. Ένα βράδυ που καθίσαμε καρτέρι μόνον ο μακαρίτης ο Γούναρης εβάρεσε λαγό. Την άλλη μέρα τον βάλαμε στη σούβλα να τον ψήσωμε κι αυτός μαύριζε θα καίγονταν αν δεν βγάλαμε να τον φτάσωμε με πατάτες που έγινε νοστιμότητας. Και οι μέρες περνούσαν ήρεμες και ευχάριστες, δεν εχορταίναμε φαί τόσο χωνευτικό ήταν το νερό, ευτυχώς είχαμε τον Παύλο που μαγειρεύε πολύ νόστιμα, το πρωί μας έκανε τραχανά, το γιόμα και το βράδυ φαί. Είχαμε πάρει όλοι από ένα ψωμί και τυρί που μας έφθασε ως το τέλος. Ωραίο κουμάντο, δεν μας έλειψε τίποτε. Μια μέρα πήγαμε κυνήγι φθάνοντας ως το Μπουτσικό και νυν Πωγωνικό, κάτι μας έβγαλαν τα σκυλιά αλλά δεν μπορούσαμε να ντουφεκίσουμε. Εκεί είδαμε το χωριό με 15 σπίτια πολλά μελίσια, και καλαμπόκια στο οροπέδιο που υπάρχει, καθώς και τις γυναίκες με τα σεγκούνια ζαλωμένες, τις βαλέρες για νερό από τη βρύση. Εκεί έχει και μωφακίδι πολύ, γι' αυτό είχαν μελίσια. Επειδή όμως θέλαμε να φάμε και κρέας στο βουνό αγοράσαμε ένα κατσίκι από τους δύο τοσπαναράιους, που μας το 'φαξαν και φάγαμε δύο μέρες. Μέσα δε στον παταιά είχε αγριόγραβλα από τις γραβλιές που υπάρχουν εκεί και δεν ωριμάζουν ποτέ. Όταν δε ήρθε η μέρα του γυρισμού έφθασε ο Τζελάης με τα ζώα. Φορτώσαμε όλο το μόνολο όπως έλεγαν οι παλιοί τις αποσκευές. Ο μακαρίτης ο Στέφανος Βοσινάκης μόλις είδαν τον άλλο «ω λήη απ' Κουλιά βίνε Ντελαμποσινάκη Ντελαδιοιρίτη», δηλαδή να 'ρθει ν' ανταμώσουν το Βοσινάκη το Διμοιρίτη. Άκουσε ο άλλος και ήρθε. Φιλιά, αγκαλιές, χαιρετίστηκαν, τον αγαπούσαν επειδή ο Στέφανος ήταν μαλακός και δεν τους τιμωρούσε. Γι' αυτό την άλλη μέρα που βάλαμε μπροστά το μαγειρείο με μάγειρα τον Παύλο Τζάκο που μας μαγειρεύε νόστιμα φαγητά καθώς και ντοματοσαλάτα εφίλειαν τον διμοιρίτη τους τα παιδιά αυτά τιμής ένεκεν με μία λίμπα αλλύρα νοστιμότητα που την είχαν μέσα στο κατσούκι (ασκή), εμείς δε τους ανταποδώσαμε με μια

Παντελής Αρμπυρος Βήσσην

ΝΙΚΟΥ ΛΩΛΗ

ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΚΑΤΑΒΑΣΙΣ

ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ 1947

3ον

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΤΡΙΤΟΝ
Η ΠΑΡΟΔΟΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΚΑΤΑ
ΤΑΣ ΗΜΕΡΑΣ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αν και είμεθα άνευ καθηγητών εν τούτοις τα μαθήματα συνεχίζονται και εκτελούνται με τη μεγαλύτερη ακρίβεια την οποίαν ημπορούν να εκτελεστούν. Ο κ. Καρακίτσος ακόμη δεν έφυγε και παρέμεινε μέχρι τέλους Οκτωβρίου, δηλαδή μέχρι της ημέρας της επιστρατεύσεως. Τις περισσότερες ώρες έχουμε συνδιδασκαλία. Δηλαδή έκτη και έβδομη ή έκτη, πέμπτη και τέταρτη ή και πολλές φορές έκτη, έβδομη και όγδοη κάνουμε μαζί μάθημα. Πολλές φορές την εβδομάδα κάνουμε μάθημα με τον κ. Γυμνασιάρχη οι τρεις μεγαλύτερες τάξεις μαζί. Δεν υπάρχει καλύτερο πράγμα από το να κάνεις μάθημα με τον κ. Γυμνασιάρχη. Ευτυχώς που ο κ. Καρακίτσος γύρισε γρήγορα από την επιστράτευση και ευτυχώς που μαζί μ' αυτόν ήλθε και ο κ. Σκεπετάρης, Μαθηματικός και έτσι τα μαθήματα επανελήφθησαν κάπως καλύτερα.

Από άλλης απόψεως.....

Κατά τις ημέρες αυτές (δεν θυμάμαι ακριβώς) ήρθε ο επιθής της Γυμναστικής από τας Αθήνας να μας επιθεωρήσει, αφού προηγουμένως είχε επιθεωρήσει πολλά Γυμνάσια. Μας ευρήκε δε πολύ εν τάξει, μας απένειμε συγχαρητήρια και το Γυμνάσιό μας το είχε για παράδειγμα στα άλλα Γυμνάσια που πήγε μετά. Ήμασταν χωρισμένοι σε δύο τμήματα μικροί και μεγάλοι. Το δεύτερο τμήμα, το δικό μας, ήταν πιο καλύτερο, είχαμε δε όλοι φανελίσες και παντελονάκια μαύρα με μπλε λουρίδες εις τα σκέλη. Ο Επιθής/της κατεπλάγη από τη δίπλωση και από την πτώση του κορμού οπίσω. Αλλά και από την πρώτη στιγμή που ο κ. Λίβας έδωσε το παράγγελμα.

Προσοχή! έλαβε καλή ιδέα.

Τας Κυριακάς το απόγευμα δεν χορταίναμε να φέρνουμε βόλτες ακούοντας το φωνόγραφο του Οικτροφείου. Έχουμε καταντήσει, κατά χιουμουριστικήν έκφρασιν, «καταδικωκτικά». Διότι εμπρός από την παρέα μας και οπίσω ήταν κορίτσια που αξίζουν τον κόπο να τα καταδικώκει κανείς. Αλλά εκτός από εμάς και τα κορίτσια και πολλούς άλλους κόσμος έφερνε βόλτες, αφού δεν ημπορούσαμε να περάσουμε.

Εις το Σχολείο κάθε πρωί, όπως και πέρσι ούτω και εφέτος, συντάσσαμε τον Δημοσθένη, επίσης δε και τον ερμηνεύαμε και εκαθή εφέτος ευτυχώς ή δυστυχώς έχουμε όλοι μεταφράσεις.

Περισσότερες λεπτομέρειες δεν ενθυμάμαι, αλλά είναι και περιττές, εφ' όσον υπάρχει η κυρία

ιδέα.

25 Νοεμβρίου, εορτή της Αγίας Αικατερίνης, εορτάζει η Παπαιώνανου και διά τούτο έφερε εις το Σχολείο και μας επρόσφερε από ένα λουκούμι.

Την ιδίαν ημέραν κατά το δειλίμμη ενώ είμεθα όλοι μέσα έκλεισε η πόρτα ώστε δεν άνοιγε, γι' αυτό και εμείς αναγκαστήκαμε να σπάσουμε την κλειδωνία για να βγούμε και έτσι βγήκαμε.

Αυτά δε συνέβαιναν μέχρι της 27ης Νοεμβρίου 1947 ημέρα της εβδομάδος Πέμπτη.

ΠΩΓΩΝΙΟΥ ΚΑΤΑΒΑΣΙΣ
ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΑΠΟ 27ης
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1947 ΕΩΣ ΤΗΣ
10ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1947
ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΠΡΩΤΟΝ
Η ΚΑΘΟΔΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΜΟΡΤΩΝ
ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΠΑΡΧΙΑΝ ΠΩΓΩΝΙΟΥ
ΚΑΙ Η ΔΙΑΛΥΣΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΤΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ

Ενώ αυτά συνέβαιναν εις το Γυμνάσιον, εις την πολιτείαν η κατάσταση ήτο πολύ διαφορετική. Οι συμμορίται πληθύνονται από ημέρας εις ημέραν και τώρα πλησιάζουν και εις την περιοχή μας. Θλίψις και κατήφια.

Το αυτοκίνητον του Βάγια το οποίον επήγαινεν εις Ιωάννινα την Τετάρτην εις τας 26 του αυτού μηνός Νοεμβρίου, το βράδυ επέστρεψεν διότι οι συμμορίται είχαν το δρόμο κοιμένον. Απογοήτευσιν.

Πέμπτη 27 του μηνός Νοεμβρίου, όπως συνήθως, επήγαμε εις το σχολείο, το μάθημα παρήλθε χωρίς ουδέν το ανεπιθύμητον. Την αυτην ημέραν το αυτοκίνητον του Βάγια δεν έφυγε διά τα Ιωάννινα, αλλά δύο φορές, με φόβον, επήγε μέχρι Δελβινακίου τρώφιμα εις την ηρωϊκήν φρουράν.

Περί την 1ην ώραν απογευματινήν, διαταγή της αστυνομίας, κοινοποιηθείσα υπό του Λάλου (Γρηγορίου Πασαλή), έλεγε ότι «από της 6ης εσπερινής διακόπτεται η κυκλοφορία και όλοι οι πολίται θα είναι κλεισμένοι εις τα σπία των μέχρι της 7ης πρωινής».

Εγώ έσπευσον και εκλείσθην εις το δωμάτιό μου μαζί με τους δύο συγκατοίκους χωριανούς και μετά αναγκαστικήν μελέτην, λόγω των γεγονότων, κατεκλίθην, περί την 10 και 30 ώραν νυκτερινήν.

Περί την 1ην ώραν του μεσονυκτίου εξυπνήσαμε διότι μας εκάλει η οικοδόσποινα διά να ιδώμεν εις τους πέριξ λόφους του Δελβινακίου τα σύννεφα πύρινα και ακούσως πολυβολισμούς και όλμους.

Εντρομοί εντύθημεν και εκαθήσαμε παρά την εστίαν όπου έκαιεν η πυρά μέχρι της 3ης ώρας νυκτερινής, οπότε τα πράγματα επιλησάν προς το ησυχάζειν.

Συνεχίζεται

1. Ζαμβρή, πως η νυν λεγόμενη Ζαραθίρα, κώμην εν τή οδῷ, δι' ης ο δδοιπάρος διέρχεται πρὸς τὰ Ιωάννινα, ἡ τὸ χωριὸν τὸ λεγόμενον Ζαμβρήν.

2. Ὁ ἐξεαζὼν τὰ περὶ τῆς οδοῦ, ἢν ἡ ὑπὸ τοῦ χρονικοῦ μνημονομένη ἀπικία ἠκολούθησε, πείθεται ὅτι εἰς τὴν Φωκίδα ἐγένετο ἡ συνάθροις. Ἰκθ δὲ τῆς Φωκίδος οἱ ἀπικιοὶ διέβησαν εἰς τὰς Θερμοπύλας, ὅπου ἐβυσσάσαν τῷ Ἀπόλλωνι πρὸς αἰσάν τῆς ἐπιχειρήσεως εὐδωσιν ἐνέειθεν εἰς τὴν Ἀλφειαν καὶ ἐκ ταύτης πρὸς τῆς Τρίκκης τὰ μέρη καὶ τὴν Θεσσαλίαν δθεν πάλιν, διελθόντες τὸν Πίνδον, κατέβησαν εἰς τὴν κυρίως Ἠπειρὸν, ὅπου ὁ Δαμάστριος, οὗ ταις ὁδηγίαις ἔφθασαν εἰς τὴν Ἀρωπιδε, ἐν ἣ ἀπεκατέστησαν τῇ συναντήσει τῶν ἡγεμόνων τῶν οἰόμενων κρατῶν.

3. Μετὰ τὸν οὐ βρώσιμος καρπὸς τῆς δρυὸς ὁ Pouqueville σημειῶν τὰ ἐξῆς περὶ τῆς λέξεως ταύτης. «On sait que saint Jean, précurseur, vécut de Meli-dryon, mais il est probable que c'est ici un métaphore pour désigner le fruit du chêne nourricier, quercus esculenta, que les poètes ont surnommé Gkns chaonia et qu'on mange encore dans la Basse-Albanie. Au reste comme on vit dans plusieurs contrées du nord de l'Europe de mies, que les abeilles sauvages déposent dans le creux des arbres, l'histoire du Meli-Dryon n'est pas depourvue de vraisemblance». (Voyage en Grèce. T. V, p. 324.) Ἐν ταις χειρογράφοις φέρεται, μετὰ τὸν καὶ μωρίδων. Αἱ λέξεις αὐταί φαινόνται ἔχουσαι σχέσιν μετὰ τὴν μερίδων (ἡμερος δρυὸς), ἢ χρώνται οἱ Ἠπειῶται ὅπως δηλώσονται τὸ δένδρον ἐξ οὗ ἡ βάλανος (βάλανος) παράγεται, πρὸς διαστολὴν τοῦ ἀγρίου δένδρου, ὅπερ τούτου καλοῦται.

τῶν Μολοσσικῶν βουῶν καὶ Χαιμάρας, καὶ τὸ νόμισμα φροῖον Ζωίλου. Μετὰ δὲ τὸν θάνατον τοῦ Αἰδωνίου ἐξουσίαν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Γλύκων· τὴν δὲ ἀδελφὴν αὐτοῦ Δοβλὴν ἔδωκε τὸν υἱὸν τοῦ Ἄλφα Φιλήμονα εἰς γυναικὰ διὰ τὴν ὁμοιότητά αὐτοῦ καὶ εἰρήνην παντοτεινὴν. Ἡ δὲ Δοβλὴ ἐξεδίωκε καὶ κατεσκέλευεν ἔξω τῆς Δρυϊνοπόλεως τῶν ἀνθρώπων καὶ ἐργασίαν· καὶ ἔφερε καὶ τεχνίτας καὶ δούλους ἐν ἀνθρωπίνῳ, ἐκ δὲ τοῦ δρους τοῦ πέραν τοῦ ποταμοῦ ἔφερε μὲ ἐξέδρα μεγάλωτα νερόν εἰς τὸ κάστρον τῆς Δρυϊνοπόλεως, καὶ τὸ νόμισμα νεώτερον ὕδωρ. Ὁ δὲ Στράτων ἔχουσε χρόνους λγ'.

Μετὰ τούτων ἐξουσίαν Ὀλύμπιος ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὃς τῆς ἐκτίσε φρούριον εἰς τὸ Χαιμῶν μέρος ἐπὶ τοῦ Σοχίου ποταμοῦ· ἐπὶ δὲ τούτου πρὸς τὸ Βαθύπελον εἰς τὸ ὄρος ἐγένον ἀγῶνα τοῦ Κρόνου καὶ ἔτερον τοῦ Πανός· νῦν δὲ εὐρίσκεται ἡ πόλις λεγόμενη ἐπὶ τῇ Λαμπεδον. Ἐξουσίαν δὲ Ὀλύμπιος χρόνους πολλὰς, ἀνέστη εἰς τὸ τέλος τοῦ εἰς τὸ Χαιμῶν ὄρος, καὶ ἔκαμε πανήγυριν ἡμέρας πέντε, καὶ ἔστησαν ἀγῶνα ἐκεῖ εἰς μνήμην τοῦ καὶ καταβῆς εἰς τὴν Χαιμῶν, ἀπέθανεν.

4. Ἡ θέσις τῆς δυνιστοδόσεως εἶναι νομικῶς πλῆθιον τοῦ γὰρ οὗτο Ἰουδαῖα, ἡμῖς δὲ ὄρωμεν ΝΑ τὴν θέσιν. Παροχάριστον παρὰ τῶν καλῶν τῶν Ἰερουσαλῶν. Πρὸς προαποδοχὴν τῆς θέσεως ταύτης ὁμομῆθον ἐκ τῶν σωφρομένων ἐρετηλῶν ἀρχαίου καὶ, μεταδληθέντος ἐπὶ τῆς βλῆς τῆς ποτὶς εἰς χρῆσιν τῆς ἐκκλησίας, κατεργασμένων καὶ αὐτὴν ἰσχυρῶς, καὶ ἐκ τῶν ἀρχαίων ὑπογείων οὐκ ὀμῶν περὶ ὧν κατεστάθη ἐν τῇ γεωγραφίᾳ τῆς Ἡπειρώς καὶ τοῦ λόγου. Τὸ δ' ὅμως τῆς δυνιστοδόσεως διατηρεῖται νῦν ἐν τῇ παλαιότητι τοῦ ἐν Ἀργυρῶν τῶν διεσπῶντος μακροπολίτου, ὑπογεγραμμένου: «Ὁ Δυνιστοδόσεως, Χειμῶνος καὶ».

5. Ἐν ταῖς χειρουργαφαίς φέρεται ἄνω, καὶ Ἀνωτὶκὸς ἐξ οὗ παρ-
εῖδον εἰς Βουτὶκὸς, ὡς φέρεται παρὰ Pouqueville καὶ Bekker.
τῶν Βουτὶκῶν.

6. *Ἰσχυροὶς* καὶ μετὰ ταῦτα ἔχ τινας τῶν *Pequian* αὐτοχθόνων μετονομασθεὶς ἴσως *Ti-ton-ah*, ὡς φέρεται ἐν τῇ ἐκδόσει τοῦ *Pouquerville* καὶ *Bekker*, ὅπου καὶ ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀποικίας *Ti-ton-ah* ἴσως ἀποκαλεῖται Ἡ πόλις αὕτη εἶναι ἡ νῦν καλουμένη *Tenebré*, ἣτις ἀποδίδεται ἐντὸς βράχων ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς ὁδοῦ τῶν ἁλῶν ποταμοῦ, καὶ κατοικεῖται ὑπὸ Ἀλβανῶν, *Torban* καὶ ἐπαχθίων *Choptaw*.

7. 'H vñv 'Αλδασάν (Elbassan).

8. Ὁ θεὸς Πάν ἡν ἀρχαιοτέρη Πελαγονική θεός (Cf. Maury, Hist. des religions de la Grèce antique. t. I, p. 110).

9. Ἐν τοῖς χειρογράφοις φέρεται καὶ *Ταλαριώτης* (ὡς καὶ *παλαιὰ* Ρ. καὶ Β.) καὶ *Ταρχαρεύς*· εἶναι ἀπὸ γε Παύλος ὁ Ταρχαλιώτης?

10. Τὰν Χουμέλτσα· ταπεινὸν καρδιῶν πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀρ-
μενίας, ἐν ᾧ καὶ τινα ἐρείττω σώζονται ἔτι.

41. Διότις πεταχὸς (τὸν ποταμὸν Ἀργυροκράτου) διασχίζων ἄνωγαν τὴν πεδιάδα Διονυσοῦς κατέβαινε ἐς τὴν ἑσπέρην περὶ τὸν ποῦτον Διότις τοῦ Δαδωνίου Διός, ὅπου ἐν ταῖς φάσιν τοῦ Τυταίου (Σταχυάδα) ἤνοιον τῶν Σελῶν ἔχων τέτταρες τοὺς διγυμένους δι' ἑνὸς ὕδατος, Πέζοντι, καὶ ἄλλα παραποτάμια ἐκβάλλει εἰς τὸν Ἄδων.

12. Πικρὸν τὸν ποταμὸν τοῦ Γαρίμου, ἐκβάλλων εἰς τὸν Δούτιν ποταμὸν. Γαρίκι δὲ κοῦμα πρὸς δεξιὰς τῆς Ἀρρυόνης, κατασφαιρεῖσα ἀδὴν, ὡς γεωστὸν, παρὰ τοῦ Ἀλῆ-Πασᾶ.

13. Βελιπῆται, οἱ πάτοροι τῆς ἐπαγίας Βελιᾶς (κοινοῦτον Κορίνθου). Βλ. καὶ Pouqueville, Voyage en Grèce t. I. p. 112, 169, 399, 400. t. V. p. 247.

14. Χασικὸν μέρος, ἡ Πωγωνιὰ καὶ κοινώτερον Πωγωνί· τὸ πάλαι μὲν εἶχουσα πρωτεύουσαν τὴν Χανούτσλιν σήμερον δὲ τὴν κοιμόπολιν, ἣτις καλεῖται Βασίλνα.

15. Χαορία πόλις, ἕως τὸ νῦν ἐν τῇ Παγωνιζυνῇ χωρίδιον Ἀ-
χαρδαστρον περιέχον 15 οἰκίας.

16. Δέλιος, ἡ νῦν κωμπολις Δελβράνι, ἥ-ᾧ Δουλιανὰ κατὰ τὸν Πουκίλλ (Voyage en Grèce, t. I. p. 160. 161. 397. V. p. 331).

17. Ἀρίστοι, σήμερον Ἀρίστις ἐν τῇ Πρωγωνιᾷ ἀσήμενον
χαρίδιον.

18. Πάρδορ, ἰσως τὸ Παρδλχι, οὐ ἀνωτέρω ἐμνησθῆμεν. Ἔστι δὲ καὶ ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Δελΐνου ταπεινὴ τις πόλις, ἣν Παρδλκάζε λεγόμεν.

49 Φερούριον Ζωτήρας, νῦν λεγόμενον Ἀδωνιστί Διαφθάσα, ὅπου ἔστινα ὑπάρχουσα καὶ πλησίον ἡ Ἀθηνῶν κομποπολίς Ζιουλάται ἐν 400 οἰκονομεῖαν συγκατομένη καὶ πολλῶν παροικιῶν περὶ τῆς κομποπόλεως ταύτης βλίπε καὶ Pouqueville ἐνθ. ἀν. τ. ι. σ. 358.

20. Σορακόρ, τὸ νῦν λεγόμενον ποτάμι τῆς Σούρας, ὅπερ ἐν τῇ Χανίᾳ πηγάζον καὶ μέρος τῆς Δρυπιδῶς διερχόμενον ἐνοῦται τῷ Ἀμυθῇ ποταμῷ παρὰ τῷ χωρίῳ Δερβιανῆς.

21. Βαθύνετον, ζῶσα γὰρ βαθεῖα καλουμένη· ὑπὸ τῶν Ἀλδανῶν
 Ἰρξία Σέλειτος διὰ τὴν προσέγγισιν τοῦ ὁμωνύμου χωρίου.

22. Χαρινόν ὅρος καὶ Σωγαιὸν τὰ νῦν λεγόμενα βουρὰ τῆς Σέλι-
της, κείμενα μεταξὺ τῶν χωρίων Σέλιτης καὶ Στεγοπόλεως, ἀ-
νωθεν τοῦ Βαθυπέλου καὶ ἀνέγγειαν ἀποτελούντα τοῦ ὄρους Λύγκου.

23. Ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Βελλᾶς, ὡς καὶ τὸ χρονικὸν τῆς

εἰς δὲ τοῦ ἀλλοῦ Πιζόστην πταμένον, ὥς τε νὰ μὴν ἡμπο-
ρῶν ποτε οἱ Ἀρτυνοπολίται νὰ χύμουν ἐπανδράσιον κατὰ
τῆς Ἱπποπόλεως διὰ τὸν φόβον καὶ τὴν μεγαλειότητά
του τοῦ τοῦ θεοῦ της Ἀἰῶα. Ἰόντες δὲ οἱ Ἀρτυνοπολίται τὸν
θῦνατον τοῦ Ἄτλα, ἐληψήσαντο σφόδρα, καὶ ἔβωλαν εἰς
τὸν ἠέρον τὸν υἱὸν αὐτοῦ Σιγάτωνα καὶ οὕτως ἐδέθησαν
εἰς ἰσχυρά χρόνους ἑπτὰ.

Τούτον δὲ τὸν χρόνον ἔμαθον οἱ Ἀθηναῖοι τὴν εὐτυχίαν
τοῦ Ἄτλα, καὶ ἐλυτρώθησαν· καὶ μὴν ἔγοντες, ἄλλο τί νὰ

Η Ευποιΐα στην ακριτική Επαρχία μας ΕΥΕΡΓΕΤΕΣ ΠΩΓΩΝΗΣΙΟΙ

του Αθ. Δέμου φιλόλογου

5. Αναστάσιος Ιλαρίδης

Ο Αναστ. Ιλαρίδης γεννήθηκε στη Βήσσανη. Είναι άγνωστη η ακριβής χρονολογία. Πάντως έζησε το δεύτερο ήμισυ του 19ου αιώνα και αρχές του 20ού. Τα περισσότερα χρόνια του τα έζησε στην Κων/πολη ασκώντας το επάγγελμα του εμπόρου. Προς το τέλος της ζωής του διέμεινε για μικρό διάστημα στην Αθήνα. Εκεί εσύntαξε τη διαθήκη του την 25-5-1903 με την οποία ο Ιλαρίδης καθιστούσε κληρονόμο γενικό τη σύζυγό του Αγγελική. Ειδική διάταξη της διαθήκης αναφέρει ότι ο εισόδημα κατεθειμένων «αιώνως» στην Εθν. Τράπεζα πέντε μετοχών του αξίας εκατόν δέκα τριών χιλιάδων (113.000) δρχ. και μετά το θάνατο της γυναίκας του θα διατίθενται υπέρ σκοπών φιλανθρωπικών στο χωριό του «οι τόκοι και τα μερίσματα των πέντε, καθώς αναφέρει, μετοχών θα διανέμονται καλοκαθάως και δικαίως κάθε εξαμηνίαν πάντοτε και αμετατρέπως εις τας μάλλον πτωχότερας οικογενείας της πατρίδος μου Βήσσανης υπό των Δημογερόντων της πατρίδος μου...».

7. Παναγιώτης Καρέτσος

Ο Παναγιώτης Καρέτσος γεννήθηκε στη Λάβδανη Πωγωνίου. Νεώτατος ταξίδεψε στην Προύσα της Μ. Ασίας, όπου εργάστηκε σαν αρτεργάτης και αρτοποιός. Αργότερα εγκαταστάθηκε στον Πειραιά, όπου συνέχισε το ίδιο επάγγελμα.

Υπήρξε υπόδειγμα εργατικότητας και εντιμότητας, σεβόμενος και εκτιμώμενος από τους Ηπειρώτες και την κοινωνία. Ο Παναγιώτης Καρέτσος ήταν παντρεμένος με την Κατίνα, το γένος Λεμπέση από τις Σπέτσες. Πέθανε στον Πειραιά τον Απρίλιο του 1922.

Με διαθήκη του κληροδότησε «κατά την ψυλήν κυριότητα» την περιουσία του, ανερχομένη το 1921, σε ένα εκατομμύριο δραχμές, στη γενέτειρά του, την Κοινότητα Λάβδανης Πωγωνίου «για την ανέγερση κεντρικής εκκλησίας και διαφόρων άλλων έργων προόδου εις τους τρεις αυτής συνοικισμούς...». Μετά τον θάνατο της γυναίκας του, στις 10 Μαρτίου 1940, δεν είχε παιδιά, η περιουσία του περιήλθε στο χωριό.

Το Κοινοτικό Συμβούλιο Λάβδανης, με πράξη του, ανακήρυξε τον Παναγιώτη Καρέτσο μέγα ευεργέτη του χωριού.

(συνεχίζεται)

Ο αείμνηστος ΠΕΤΡΟΣ ΖΑΓΓΟΠΟΥΛΟΣ από το Βασιλικό και μια κατοχική ιστορία

Βρισκόμαστε στο καλοκαίρι του 1942. Η σκληριά και η δυστυχία από την κατοχή ήτο στο κατακόρυφο. Όσοι τους κρατούσε το κουράγιο πηγαίναμε στη Γουμένισσα και Σαγιάδα φορτωνότανε αλάτι και πηγαίναμε στη Μακεδονία και το αντάλαζαν με καλαμπόκι. Άλλοι πάλιν με χρυσασικά και ρούχα πήγαιναν στην Αλβανία και παίρνανε καλαμπόκι. Πολλοί από αυτούς πέφτανε σε χέρια ληστοςυμμοριών που τους τα παίρναν. Παρόληθα οι μακρογορίτες έγγιναν τον κόσμο. Ακόμη και οι αντάρτες άρπασαν με τον τρόπο τους τα τρόφιμα δίηεν για τον αγώνα.

Έτσι είχαν τα πράγματα στο χωριό όταν μαθεύτηκε ότι ο αείμνηστος Πέτρος Ζαγγόπουλος έστειλε από την Κωνσταντίνα της Ρουμανίας στην Αθήνα για το χωριό μεγάλη βοήθεια σε τρόφιμα κυρίως άλευρα. Τότε ο Πέτρος Ζαγγόπουλος είχε εκεί αλευροβιομηχανία.

Η ανέχεια και η πείνα κάθε μέρα μεγάλωνε και περιμέναμε τη βοήθεια. Το 1942 είχε επικρατήσει φοβερή ξηρασία και δεν έγιναν οι πρωιμίες. Αλλά και το λάδι ήταν δυσεύρετο. Οι περισσότεροι είχαν μόνο για να αλείψουν το τειψί να μην κολήσει το λαχανόφυω. Όλοι είχαμε λίγο γάλα από τα γιδοπρόβατα και λάχανα φέρναμε γύρω στα χερσοχώραφα και μαζεύαμε σακιά. Και πράγματι τότε ο κόσμος έπασε με το λαχανόφυω. Οι μέρες περνούσαν και η βοήθεια από Αθήνα δεν ερχότανε. Έτσι δημιουργήθηκε στο χωριό αναταραχή και μεγάλη φασαρία. Ο αναβρασμός κάθε μέρα μεγάλωνε. Αποφασίσθηκε να καταφύγουμε στον αείμνηστο Δεσπότη Σπυρίδωνα για συμπαράσταση.

Μας διήλθαν μένα και τον Παναγιώτη Χρήστου να κατέβουμε στα Γιάννενα. Συγκοινωνία φυσικά δεν υπήρχε. Εγώ την εποχή εκείνη ήμουν αδύνατος και αρρωστιάρας αλλά η επιμονή του Παναγιώτη με έκανε να δεχθώ. Κακίην κακώς μήνα Νοέμβριο πεζοί πήγαμε στα Γιάννενα και καταλήξαμε στο Χάνι του Κωστολάμπρου.

Την άλλη μέρα πήγαμε στο Σπυρίδωνα όπου του εκθέσαμε τα πράγματα όπως είχαν, ότι η βοήθεια είχε κατακρατηθεί στην Αθήνα και ότι είχε δια-

νεμωθεί από ορισμένους μεταξύ τους και θυμάμαι σαν και τώρα τον Σπυρίδωνα που σίκωσε τα χέρια και είπε: Και τώρα τι θέλετε ΜΠΡΕ να κάνωμε να τους βάλωμε φυλακή; Και βάζοντας τα χέρια του στο σβέρκο του πρόσθεσε: Δεν βλέπετε ότι έχωμε τον οχιτρό πάνω από το κεφάλι μας;

Τέλος φύγαμε άπρακτοι και ξεκινήσαμε για το γυρισμό πάλι πεζοί. Εγώ ήμουν πολύ κουρασμένος από την προηγούμενη και δεν μπορούσα να βαδίσω κανονικά. Άρχισε να με πονάει το γόνατο στο αριστερό μου πόδι και βάδισα κούτσα κούτσα. Όταν φθάσαμε στις Καρύες έμεινα τελείως και ξεπλώθηκα. Περνούσαν ιταλικά αμάξια αλλά κανένα δεν μας έπαρνε. Τότε εγώ είπα στον Παναγιώτη: Το επόμενο αμάξι θα το σταματίσω. Εκείνος απορούσε πως! Και τότε ώ του θαύματος πράγματι μόλις πλησίασε ένα φορτηγό με μπάλες άκυρο φορτωμένο εγώ έβγαλα και επρότεινα δυό κατοστάρικα μεντιτεράνια και σταμάτησε.

Ο Παναγιώτης του είπε ιταλικά να μας κατεβάσει στο 49 χιλιομ. Όταν όμως φθάσαμε στο Δέμα ο Ιταλός ανέπτυξε ιληγγιώδη ταχύτητα και δεν σταματούσε παρ' όλες τις φωνές που κάναμε. Ήταν φανερό ότι μας είχε συλλάβει αιχμαλώτους να μας πείει στην Κόνιτσα. Και τότε αποφασίσαμε και πηδίσσαμε από πίσω αντικανονικά με κίνδυνο να σκοτωθούμε. Και πράγματι εγώ χέρια πόδια έγιναν κομμάτια. Με καταρακτώδη βροχή φθάσαμε στο χωριό μισοπεθαμένοι κι εγώ πύγα και ευθείαν στον μακαρίτη τον Τσιούκα που δεν είχε ούτε οξυζενέ να καθαρίσει τα τραύματά μου.

Από το Μάνθο το Σπύρο καιρό αργότερα έμαθα ότι αντί για τρόφιμα και άλευρα οι τότε παραλαβόντες το φορτίο έστειλαν στο χωριό κάποια χαρτοκοπία γεμάτα μεντιτεράνια που τα μύρασαν στο τόδε σπίτι για να βρεθούν εντάξει με τον Ευεργέτη και τη συνείδησή του. Αυτές είναι οι καλές όψεις της κατοχής.

Αιρωτώμαι, υπάρχει τώρα στο χωριό και στην Αθήνα, κανένας να θυμάται τον Ευεργέτη Πέτρο Ζαγγόπουλο; Θυμάται κανένας την ευεργεσία του; Και κείνα που πήραν τότε τα πήραν κοντά τους;

Παν. Κύρκος

ΝΕΑ ΓΙΑ ΤΟ Κ.Π.Μ. ΠΩΓΩΝΙΑΝΗΣ

Σχετικά με το Κέντρο Παιδ. Μεριμνας Πωγωνιανής τα τελευταία νέα είναι:

- Δεν βρέθηκε ακόμη Διευθυντής. Είναι θέμα περιφέρειας και Υπουργείου.
- Οι επισκευές δεν άρχισαν.
- Το ενδιαφέρον του Υπουργού κ. Κωτσώνη είναι δεδομένο για την διατήρηση κτιρίου και κέντρου και έδωσε εντολή για την εξέταση των δυνατοτήτων βελτιώσεως του συγκροτήματος.
- Κάποιες συζητήσεις γίνονται για την ένταξη στο πρόγραμμα D.A.C. για την εκπαίδευση αλλοδαπών σε θέματα Αγωγής Υγείας και Δημόσιας Υγιεινής πιθανού ύψους 20 εκ. αν... εγκριθεί.

59. Στρατιωτικοί, οι κάτοικοι της Σαγιάδας κομίσαν δροπιδος 10 οίκων.

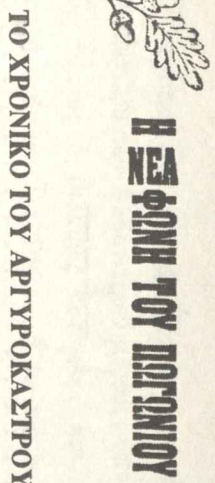
60. Άγια Τριάς, λόφος αντισυμμο-Αργυροκάστρου, έπρεβεν ο Άλχη πασάς στηνσας πρκαγώνια έπολιόχασε τους Αργυροκάστρίτες.

61. Δοξάται, κώμη αντισυμμο-Αργυροκάστρου, έπρεβεν ο Άλχη πασάς στηνσας πρκαγώνια έπολιόχασε τους Αργυροκάστρίτες. Δοξάται, κώμη αντισυμμο-Αργυροκάστρου, έπρεβεν ο Άλχη πασάς στηνσας πρκαγώνια έπολιόχασε τους Αργυροκάστρίτες. Δοξάται, κώμη αντισυμμο-Αργυροκάστρου, έπρεβεν ο Άλχη πασάς στηνσας πρκαγώνια έπολιόχασε τους Αργυροκάστρίτες.

62. Ζερβάται και Ζερβάται, χωριόν αντισυμμο-Αργυροκάστρου, έπρεβεν ο Άλχη πασάς στηνσας πρκαγώνια έπολιόχασε τους Αργυροκάστρίτες.

63. Κακοσαίοι, κάτοικοι Κακοσαίου, χωριόν αντισυμμο-Αργυροκάστρου, έπρεβεν ο Άλχη πασάς στηνσας πρκαγώνια έπολιόχασε τους Αργυροκάστρίτες.

64. Βλ. περί τούτου δημοτικόν τι έορμα εν Νεοελληνικαίς Αναλκτικαίς τ. Ι μέρ. α. σ. 74—75.

ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΟΥ ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΟΥ

Το «Χρονικό του Αργυροκάστρου» όπως το ονόμασε ο πρόεδρος που το δημοσίευσε ο Ρουκουέιλι (1821) είναι μια παραλλαγή του ίδιου κειμένου που καταγράφηκε στα δύο προηγουμένα κείμενα που δημοσιεύτηκαν το 1911 από τον Άλχη Βασιλειάδη και το 1871 από τον Αθ. Πετρίδη. Το χρονικό του Αργυροκάστρου όπως αναφέρει ο Ρουκουέιλι σε σημειώσεις του το έδωσε ο επίσκοπος Αδωνυπόπουλος στο Αργυροκάστρο το 1806 όταν πέρασε απ' εκεί μεταβίνων εις Ιωάννινα ως Πρέσβος της Γαλλίας.

Σχετικά με τα τρία αυτά χρονικά έχει γράψει ο Λεόντορος Βρανούσης στην έκδοση της ΕΗΜ (1962): «Χρονικά της Μεσοιωνικής και Τοιχογραφισμένης Ηπειρου», όπου αναφέρεται σε άλλες πηγές μαζί με ονόματα για εκείνους που θέλουν να μετεγρούν περσοόδοτο το θέμα.

Οι παρατηρήσεις του Ρουκουέιλι είναι στα γαλλικά (το χρονικό εις τα ελληνικά) και έχουν δημοσιευτεί στον Ν τόμο, έκδοσης 1821 (Ν voyage dans la Grèce) σελίδα 318-360 των βιβλίων του.

Προτιμούμε πως τα κείμενα αυτά έχουν ενδιαφέρον για την περιοχή Δεσποτίας και Πωγωνίου και περιέχουν πληροφορίες από την ιστορία πόλεμο σε μια έκδοσή που οργάνωσαν από της πτώσης δημοκρατίας (1821) και για 140 χρόνια (1962 έκδοση Α. Βρανούσης).

Φεβρουάριος 1999

Ο εκδότης
Κων. Χρ. Κωστοπούλας

— ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ —

Η ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΠΗ «Βέρτζιανη-Φραστανά»

— του συγγραφέα Παναγιώτη Ράπτη

Η Αδελφότητα Κάτω Μεροπών Ηπειρωτών Θεσσαλονίκης, ανέθεσε την συγγραφή του βιβλίου Η ΚΑΤΩ ΜΕΡΟΠΗ «Βέρτζιανη-Φραστανά» στον συγγραφέα μας Παναγιώτη Ράπτη.

Στις 29 Αυγούστου 1998, στο πανηγύρι του χωριού μας, έγινε η παρουσίαση του βιβλίου που αποτελείται από 408 σελίδες.

Διαβάζοντας το βιβλίο αυτό με μεγάλη προσοχή νοιώσαμε συγκίνηση για όσα γράφει ο συγγραφέας.

Ο συγγραφέας κατέβαλε μεγάλες προσπάθειες, επιμονή και χρόνο πολύ να συγκεντρώσει όλη αυτή τη λεπτομερή ύλη που αφορά τους προγόνους μας, όσο κι εμάς τους ζωντανούς και αποτελεί κεμήλιο για το χωριό μας.

Είναι μνημόσυνο για τους προγόνους μας.

Είναι η ίδια ιστορία του χωριού μας. Είναι κάτι που έλειπε από τα σπίτια όχι μόνο των συγχωριανών μας, αλλά και των περιχώρων.

Είναι ένα πραγματικό διαμάντι, με φωτογραφίες, με στοιχεία, με περιγραφές που εγγίζουν κατ' ευθείαν τα βάθη της καρδιάς μας. Είναι πραγματικά μεγάλη πνευματική προσφορά για το χωριό μας αλλά και των γύρω χωριών.

Το βιβλίο αυτό ζωντανεύει τον αγώνα του χωριού μας, τον αγώνα των παππούδων μας. Είναι ένας ύμνος για όσους έζησαν και πρόσφεραν στην τέχνη, στα γράμματα, στον πολιτισμό, στην οικονομία μας στον τόπο μας και πρέπει να μην απουσιάζει από κανένα σπίτι. Είναι έργο που θα μείνει στην ιστορία για τους νεώτερους.

ΑΧΙΛΛΕΑΣ ΡΑΠΤΗΣ

ΕΠΙΣΤΟΛΗ - ΚΡΙΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Αγαπητέ φίλε Κώστα,

Ευχαριστώ πολύ για το ωραίο βιβλίο σου, που μου δώρησες «ΕΝΑ ΠΑΙΔΙ ΤΟΥ '40 ΘΥΜΑΤΑ!» το διάβασα μονορούφι και σε συγχαίρω θερμά, για τον ωραίο τρόπο που το διηγείσαι, απλό, γλαφυρό, παιδικό καταποτιστικό και αφηγηματικό.

Με συγκίνησες βαθύτατα κι ένοιωσα πραγματικές δονήσεις μέσα μου, γιατί τα ίδια έζησα κι εγώ περίπου σ' αγαπημένο μου χωριό στο Γεροπλάτανο και στα Τρίκαλα που μας είχε μεταφέρει ο πατέρας μου για να μας σώσει.

Εκείνα τα βιώματα και οι επιδόσεις, μας ακολουθούν σ' όλη μας τη ζωή και όπως πολύ σωστά γράφεις «γλυτώσαμε απ' αυτόν τον πόλεμο από τύχη ή πεπρωμένο, για να μη ξεχνάμε αυτό το βαθύ αποτύπωμα στη μνήμη,

το σημάδι του πολέμου. Ένα παιδί του '40 θυμάται».

Ειλικρινά σε διαβεβαιώνω, ότι έχω γράψει και διαβάσει πάρα πολλά για το '40 αλλά αυτό το βιβλίο σου με συγκίνησε και με ευχαρίστησε βαθύτατα. Έτσι για γιατί έχουμε τα ίδια βιώματα και αναμνήσεις απ' τον αγαπημένο και πονεμένο τόπο μας.

Εύχομαι να 'σαι πάντα καλά και να συνεχίζεις, για πάρα πολλά χρόνια, τις θυμώμαστε εμείς οι μεγάλοι τα περασμένα, να μαθαίνουν οι νεότεροι και να παραδειγματίζονται, αλλά και να εμπλουτίζεται επάξια η «Πωγωνήσια Βιβλιοθήκη», που έχεις ιδρύσει.

Φιλικά

Σωκράτης Μιχ. Οικονόμου
Γεροπλάτανος Πωγωνίου

ΒΙΒΛΙΑ ΠΟΥ ΠΗΡΑΜΕ

► Το νέο του πόνημα κυκλοφόρησε ο Ποντικατιώτης Θεολόγος και συγγραφέας Παύλος Αθ. Παλούκας με τίτλο: «ΑΞΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΛΑΤΡΕΙΑΣ». Μέσα στις 110 πυκνογραμμένες σελίδες ο συμπατριώτης μας συγγραφέας αναλύει όλες τις πλευρές του τιποφορούμενου θρησκευτικού θέματος. Πολυγραφοτάτος και ακούραστος ο φίλος και αγαπητός Παύλος να 'χει την δύναμη να συνεχίζει.

► Ένα ενδιαφέρον για τους ασχολούμενους με την μουσική βιβλίο μας έστειλε η συμπατριώτισσα κα Μαρία Σ. Στουπή από τη Βήσσανη. Το βιβλίο τιτλοφορείται «Μουσική γράφω - παίζω». Είναι μια έκδοση της Πανελλήνιας Ένωσης Καθηγητών Μουσικής που προστίθεται στα άλλα τρία βιβλία που έχει εκδόσει η Πωγωνήσια Μουσικός Παιδαγωγός και Συγγραφέας.

ΕΚΘΕΣΗ ΖΩΓΡΑΦΙΚΗΣ - ΧΑΡΑΚΤΙΚΗΣ

Την Δευτέρα 8 Φεβρουαρίου 1999 έγιναν τα εγκαίνια της έκθεσης Ζωγραφικής - Χαρακτικής της συμπατριώτισσας μας Πόπης Ζωΐδη στα Ιωάννινα στην αίθουσα ΑΜΥΜΩΝΗ. Κατά τα εγκαίνια μίλησε για το έργο της Πόπης

Ζωΐδη η διευθύντρια του υπουργείου Πολιτισμού κα Μαίρη Μιχαηλίδου. Παραβρέθηκαν άνθρωποι της τέχνης και του πολιτισμού και πολλοί συμπατριώτες μας. Η έκθεση ήταν ανοιχτή μέχρι της 27 Φεβρουαρίου 1999.

Η ΔΡΥΣ ΠΟΥ ΚΑΤΑΣΤΡΕΦΕΤΑΙ

Δεν είναι περίεργο που η δρυς η βελανιδιά, το μεγαλοπρεπότερο δένδρο, ήταν αφιερωμένο στον Δία. Αργότερα η βελανιδιά θεωρήθηκε και πολύτιμη λόγω της υψηλής αξίας των βελανιδιών, απαραίτητων στην κατεργασία δερμάτων. Οι (πραγματικοί) δρυμοί εκτείνονται σε όλη την Ελλάδα, από τη Λέσβο και τη Σάμο μέχρι το δυτικό Πήλιο και την Ήπειρο. Αποτελούσαν προστατευόμενες περιοχές λόγω της παραγωγής των πυρκαγιών. Όμως, οι καινούργιες συνθετικές χημικές ενώσεις, που μου κρένουν, με φλάνε και μου λένε «μωό' ψυχή μου» και με κοιτούν στα μάτια να δουν μήπως κάτι με στεναχωρεί και δεν τους το λέω.

Σας ευγνωμονώ λοιπόν κι εγώ όπως όλοι οι αναγνώστες σας, για τις προσπάθειες που τόσα χρόνια κάνετε ώστε η Φωνή των χωριών μας, να φθάνει σε μας ανελλιπώς και πάντα πλούσια σε θέματα και απόψεις.

Χρυστίνα Ζωΐδη

Κων. Κωστούλας

ΕΓΩ Ο... ΡΑΤΣΙΣΤΗΣ!

Ρατσιστή με αποκαλεί κάποιος Κεφαλοβρουσίτης γραμματικός στην τοπική τους έκδοση και συγχρόνως με ξεχωρίζει κι εμένα από τους βλάχους μαζί με τους άλλους Γραικούς του Πωγωνίου! Και με θεωρεί «ξένο σώμα». Και οι δυο εκφράσεις αποτελούν την ιδιότυπη αντίληψη περί ρατσισμού που σπουδάσε ο γραμματικός και με αυτή την αντίληψη θέλει να λειτουργήσει στον νέο Δήμο. Έτσι το αντιλαμβάνεται ο άνθρωπος. Τώρα που έχει και το Δημοτολόγιο του χωριού μου μπορεί να το μελετήσει να βρει την μερίδα της οικογένειάς μου για να δει πόσο... Ξένος είμαι που ζω μακριά. Βέβαια δεν γνωρίζει ο άνθρωπος πως στο Πωγωνί διατέλεσα μαθητής δημοτικού, μαθητής γυμνασίου, καθηγητής Γυμνασίου Πωγωνιανής, αξιωματικός, Νομαρχιακός Σύμβουλος δύο διετίες, πρόεδρος της Ένωσης Πωγωνησίων Ηπείρου και σε πολλούς άλλους χώρους της δημόσιας ζωής. Εγώ ο Γραικός δεν είμαι ξένος. Και ως Γραικός γνωρίζω ότι το πρώτο όνομα των Ελλήνων ήταν Γραικοί. Με ξεχωρίζει με τους Γραικούς. Δεν λέω όχι. Συμφωνώ μαζί του αλλά και χωρίς αυτόν.

Κων. Κωστούλας

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΥΝΗΓΟΥΣ

Φιλατοί μου κυνηγοί, δεν είναι κοινή η γη όπου βόσκουν οι λαοί; Ποιός εσάς σας οδηγεί να τους φέρετε νεκρούς; Μας νομίζετε μικρούς; Δεν μπορούμε 'μεις να πάμε ή μας βλάπτουν, εάν φάμελλ Κούψ τόση ταραχή Το παράπονο ηχεί Πως σας το βαστά η ψυχή να τους τρώτε μοναχό; Έπειτα εις τόσους γύρους εφρονεύσατε και χοίρους που χαλούσαν τα σπαρτά. Τώχτε για χωρατά, αν σας γείνη αγωγή, πόσο αξίζει το φαγί; Των τε χοίρων και λαγών μας ανοίγεται αγών όπου όλο το Πωγωνί δεν μπορεί να τα πληρώσει. Κυνηγείτε' πλην με γνώσι νάχουν κι άλλοι μικράν δόσι...

Γεώργιος Νεάνθης.
Παλιά λαϊκή σοφία. Αναδημοσιεύεται από τον «ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΟ ΑΣΤΕΡΑ» 1904 του Βοστανιώτη Λεωνίδα Βασιλειάδη.

ΔΑΣΟΝΟΜΕΙΟ ΚΑΤ' ΟΝΟΜΑ

Χωρίς δασονόμο και υπάλληλο να ανοίγει έστω την πόρτα του δασονομείου Δελβινακίου καταγγέλει ο Δήμαρχος Δελβινακίου σε επιστολή στον Υπουργό Γεωργίας! Εμείς τι να προσθέσουμε αφού συχνά έχουμε γράψει για την αποδυνάμωση των υπηρεσιών της επαρχίας μας. Δασονομείο κατ' όνομα έχουμε στο Δελβινάκι. Και βεβαίως κουβέντα να γίνεται για δασοπροστασία, έλεγχος θήρας και υλοτομίας.

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΡΓΑ

- ♦ ΦΩΤΙΣΜΟΥ ΚΙΝΗΣΕΩΣ
- ♦ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ
- ♦ ΣΥΝΤΗΡΗΣΕΙΣ

ΖΗΚΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

Ιωάννινα - Τηλ. (0651) 29-208
ΜΕΡΟΠΗ - Τηλ. (0657) 31-265

Γράμματα που πήραμε

Με πολλή χαρά κάθε φορά παίρνω την εφημερίδα σας και διαβάζω με πολύ ενδιαφέρον.

Δεν το κρύβω πως κάποτε με λυπούν κάποια γεγονότα. Καιρός είναι για η πολιτεία να καταλάβει την ερήμωση αυτού του τόπου και να πάρει κάποια μέτρα. Οι Πωγωνήσιοι δικαιούνται να ζήσουν κάποιες καλύτερες μέρες. Μην απελνίζετε για τα όσα συμβαίνουν στο όμορφο Πωγωνί μας, έχετε δύναμη και μπορείτε να τα ξεπεράσετε. Ο «Καποδιστριας» δεν πρέπει να μας αποδυναμώνει. Το Πωγωνί θέλει να ζήσει και θα ζήσει.

Αλεξάνδρα Παππά

Κάθε φορά που έρχεται η εφημερίδα νομίζω πως η τσιμεντένια πολιτεία που θα δούμε πρασινίζει από δρυς, βελανιδιές και πλατάνια: νομίζω πως η νεφελήκητη ατμόσφαιρα καθαρίζει και το δροσερό και γεμάτο οξυγόνο αεράκι του Αη-Γιώργη, του Παλιό-πυργου, πλημμυρίζει όλη την Αθήνα: νομίζω πως δεν έχω γύρω μου τα κλειστά παράθυρα των πολυκατοικιών ούτε τους ανθρώπους που χρόνια αντικρύζω απέναντί μου και που δε μου μιλούν και που αποφεύγουν και το βλέμμα μου, αλλά τους χωριανούς μου, που μου κρένουν, με φλάνε και μου λένε «μωό' ψυχή μου» και με κοιτούν στα μάτια να δουν μήπως κάτι με στεναχωρεί και δεν τους το λέω.

Σας ευγνωμονώ λοιπόν κι εγώ όπως όλοι οι αναγνώστες σας, για τις προσπάθειες που τόσα χρόνια κάνετε ώστε η Φωνή των χωριών μας, να φθάνει σε μας ανελλιπώς και πάντα πλούσια σε θέματα και απόψεις.

Χρυστίνα Ζωΐδη

Σημείωμα του εκδότη
Ευχαριστώ θερμά τις συμπατριώτισσες για τα καλά τους λόγια. Παίρνω κι εγώ δύναμη να συνεχίσω στην καταγραφή αυτού του χρονικού του Πωγωνίου και να ελπίζω μαζί τους πως τα χωριά μας θα ζήσουν.

Κων. Κωστούλας

ΓΕΝΙΚΗ ΣΥΝΕΛΕΥΣΗ ΤΗΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑΣ

Την Γενική της Συνέλευση πραγματοποιήσε η Ομοσπονδία Αδελφοφίτων και Ενώσεων Επαρχίας Πωγωνίου στα Γραφεία της Δεληγιώργη 7 στην Αθήνα στις 17 Μαρτίου. Περιεμνηνουμε το πλαίσιο των αποφάσεων για την ενημέρωση των συμπατριωτών μας.

Κλοπή προβάτων

Παρουσιάστηκε στις 8-2-99 στο Αστυνομικό Τμήμα Δελβινακίου, ο ΓΚΟΓΚΟΣ Σπυρίδων του Βασιλείου, 61 χρονών, κάτοικος Χρυσόδουλης Ιωαννίνων και κατήγγειλε ότι προηγουμένως της ίδιας ημέρας άγνωστοι, από τον στάβλο του αφάρσαν σαράντα (40) πρόβατα και τέσσερα (4) γίδια, συνολικής αξίας ενός εκατομμυρίου τριακοσίων ογδόντα χιλιάδων (1.380.000) δραχμών Ερευνες για την κλοπή κάνει το Αστυνομικό Τμήμα Δελβινακίου.

Θάνατος από τροχαίο

Ο Κωνσταντίνος Αθαν. Κούλας από Ποντικάτες ετών 46 στις 20 Φεβρουαρίου σκοτώθηκε σε τροχαίο δυστύχημα έξω από το Αντίριο εργοστάσιος από Αθήνα για τα Γιάννινα. Η κηδεία του έγινε το απόγευμα της επόμενης ημέρας στον Ιερό Ναό του Αγίου Νικολάου Κοπάνων στα Γιάννινα, παρουσία συγγενών, φίλων, συναδέλφων και πλήθους κόσμου. Ο εκλιπών διέμενε στην Αθήνα και υπηρετούσε ως καθηγητής στο Τεχνικό Λύκειο των Αγίων Αναργύρων. Στη μνήμη του αντί στεφάνων κατατέθηκαν τα πιο κάτω ποσά:

1. Για τις ανάγκες της εκκλησίας «Παναγίας» του Προβαλίου, Δρχ. 15.000 από τους Στέφανο και Μιχαήλ Φακατσέλη
2. Για τις ανάγκες της εκκλησίας Ποντικατών
- Δρχ. 10.000 από οικογένεια Αθανασίου Χρυσόφτη.
- Δρχ. 15.000 από την πρώην Κοινότητα Ποντικατών
- Δρχ. 15.000 από τον Πολιτιστικό Σύλλογο Ποντικατών.

ΠΕΝΘΗ

ΟΥΡΑΝΙΑ ΜΑΝΤΗ

Στις 17 Ιανουαρίου έγιναν τα 40 της σεβαστής μας και αγαπημένης Ουρανίας Μάντης. Τη θυμάμαι πριν τον πόλεμο του '40 φιλή επικεφαλής του χορού. Με συγκοιούνα και τασπαρικά με τους ολόκληρους κτήριονους γιακάδες πόσο της πήγαναν, ήταν η ωραιότερη του χορού.

Αρχόντισσα του χωριού τη θυμάμαι πάνω σ' αλόγο να κεντάει στο δρόμο. Δεν προλάβαινε στο σπίτι δουλειές, την ημέρα στα χωριά, τσάπιζε και έκανε και με τα βόδια.

Στην αδελφή της Γέπω γειτόνισσά μου στον Παλαιόπυργο έρχονταν και κουβάλες μπασμάκια με 5 ζώα 5 στράτες δηλ. 5 φορές.

Το θαύμαζαν όλοι οι ταξιδιώτες στο αρχοντικό του Μάντη που το 'κανε πιο αρχοντικό με τη νοικοκυροσύνη της. Ταλαιπωρημένη πολύ στην κατοχή πήγαινε με το γαϊδούρι στην αλβανία για καλαμπόκι, πιάνονταν μου 'λεγε από την ουρά του να μην την παρασέρνουν τα ορμητικά νερά.

- Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς, φιλότιμη πολύ βοηθούσε αυτούς που δεν είχαν, από αυτά τα λίγα που 'χε στο χωριό.

Θεία Ουρανία μου, σεβαστή μου και αγαπημένη μου φίλη, Άγιο το χόμα του Μπραχαμίου που σε σκέπασε δίπλα στον θείο Γιώργο.

Ανθή Λίτσα Γκρόζα

ΟΧΙ ΚΑΙ... ΔΙΑΚΟΝΙΑΡΗΔΕΣ!

Κάποιος απρόσκλητος συνήγορος του Πωγωνίου σε άρθρο του σε Γιαννιώτικη εφημερίδα έγραψε πολλά για την κατάσταση με τους λαθρομετανάστες και τις ζημιές, κλοπές ζώων από κτηνοτρόφους του Πωγωνίου που και αναφερόμενος σε κλοπές ζώων από κτηνοτρόφους του Πωγωνίου που τους αναφέρει έγραψε: «Ποιός ενδιαφέρθηκε μέχρι τώρα, απ' αυτούς που κυβερνούν για τους... (αναφέρει καμιά δεκαριά κτηνοτρόφους) που «ήταν νοικοκυραίοι και τους έκαναν διακονιάρηδες». Είναι σίγουρο πως δεν συμφωνούν οι Πωγωνήσιοι κτηνοτρόφοι με τέτοιους χαρακτηρισμούς. Και είναι να απορεί κανείς γιατί δεν αντέδρασαν στον απρόσκλητο συνήγορο που τους έκανε... διακονιάρηδες! Στις δυσκολίες που περνούν οι Πωγωνήσιοι κτηνοτρόφοι τέτοιοι χαρακτηρισμοί τους μειώνουν και υποβαθμίζουν τη δουλειά τους. Τέτοιοι συνήγοροι δεν τους χρειάζονται. Έτσι νομίζουμε.

ΒΗΣΣΑΝΗ... 1904

Περιμένοντας μια «ανταπόκριση» από τον φετινό εορτασμό της «φιλίας» στη Βήσσανη ήρθε στο ταχυδρομείο μου μια παλιά ανταπόκριση από τη γιορτή των Θεοφανείων στη Βήσσανη του 1904.

— 'Εν Βησσάνη τήν ἡμέραν τῶν Θεοφανείων ἐπεσπράχθησαν ἐκ τῆς προσφορᾶς τῶν ἱερῶν εἰκόνων 7.800 γρόσια πρὸς συντήρησιν τῶν σχολείων, εἰς δὲ τὸ δοθὲν ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ κοινωτικὸν γεῦμα παρεκάθησαν 250 πρόσωπα. Ἡ διασκεδασίς παρετάθη μέχρι πρωίας ἐν πλήρει τάξει καὶ ἁρμονίᾳ. Οὕτως ἀπ' ἐνὸς μὲν εἰσπράττονται γρῆματα ὑπὲρ τῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἐξ ἄλλου δὲ συσφίγγονται οἱ δεσμοὶ μετὰ τῶν κατοίκων καὶ καθίστανται ζωηραὶ αἱ ἀναμνήσεις τῶν ἐθίμων τῆς πατρίδος. Διὸ τυγχάνουσι συγχερητηρίων ἅξιοι οἱ συντελοῦντες εἰς ἐπιτυχίαν τῶν ἱερῶν τούτων σκοπῶν.

ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΗ Η ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ ΠΡΟΣ ΚΑΚΑΒΙΑ

Απαράδεκτη ως επικίνδυνη είναι η κατάσταση του δρόμου Κακαβίας, ιδιαίτερα μερικά τμήματα θυμίζουν πολύ παλιές εποχές όπου ο οδηγός δεν μπορεί να αποφύγει λακκούβες που με τα νερά των βροχών μετατρέπονται σε παγίδες. Το τμήμα από την γέφυρα των Αγίων μέχρι Χάνι Δελβινάκι είναι σε άθλια κατάσταση, ο εργολάβος κηρύχθηκε έκπτωτος από τον περασμένο Αύγουστο και τίποτε δεν δείχνει

πως σύντομα θα συνεχισθούν οι εργασίες. Το Τμήμα από Χάνι Δελβινάκι «κατασκευάζεται» οκτώ χρόνια και βρίσκεται στο ανακάτεμα των χωμάτων. Συγχρόνως θυμίζονται πως θα γίνει νέα μελέτη με νέα χάραξη και αυτό σημαίνει πως ούτε σε δέκα χρόνια ακόμη δεν πρόκειται να τελειώσει. Και για το Πωγωνί, το χειρότερο είναι πως κανένας δεν αντιδρά. Ούτε... μετακαποδιστριακά που ήθελε... δυνατούς Δήμους!

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΑΡΑΔΡΑΣ ΚΟΥΒΑΡΑ ΕΝΑ ΕΡΓΟ ΠΟΥ ΕΜΕΙΝΕ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ

Η χαράδρα Κουβαρά ανάμεσα Δολλά-Πωγωνιανή είναι πράγματι ένα περιβαλλοντικό στολίδι του Πωγωνίου. Η ερημική μερίδα μας έχει αναφερθεί πολλές φορές και την πρόβαλλε πληθώρα φορές και αυτά που έγιναν δεν αξιοποιήθηκαν σε προβολή και επισκευμότητα. Κάποιες φημιολογούμενες επεμβάσεις, εκτός μελέτης και με περιττούς αυτοσχέδιους και ευκαριακούς πειραματισμούς θα πρέπει να σταματήσουν αμέσως. Οι αυτόκλητοι σωτήρες που πέφτουν με... ανεξίτητα στην περιοχή μας άλλοτε με μπαγλαμάδες κι άλλοτε με σχοινιά είναι έξω από μια συνετή και σωστή διαχείριση του περιβάλλοντος το οποίο αξίζει περισσότερο σεβασμού. Το φαινόμενο της δράσης των ευλοισιστών που μετά τις καρυδιές, εξαερκεί εγκαταλείφθηκε χωρίς συνέχεια χωρίς ενδιαφέρον και περαιτέρω αποτελέσματα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Θέλουμε να εκφράσουμε τις θερμές ευχαριστίες μας για την συμπαράσταση, συναντιλήψη και ενθάρρυνση στην εκδοτική μας προσπάθεια στους αναγνώστες και συμπατριώτες μας κ.κ.: Γεωργία Γ. Γεωργιά, Αθ. Δουροδούφη, Βάσω Μειντή, Νικ. Βλαχιώτη, Ελένη Βαρέτα, Φώτη Πάπα, Δημ. Βαρόνη, Δημ. Ζουμπέλα, Ντίνη Κυρούση, Παντ. Αρμυρο, Χρυσ. Λαμπριδί, Σία Τζαβέλλα, Κων. Γκαμπράνη, Νικ. Γκαμπράνη, Χρ. Γεωργίου, Στ. Σχίζα, Παν. Κυρούση, Αθ. Μάνο, Κων. Ρώσση, Αντ. Στελέβ, Νικ. Μισοκλή, Νικ. Πόστη, Νικ. Ζωΐδη, Ι. Παπαδημητρίου, Φ. Δάπια, Αλ. Δάμια, Γ. Τζοβα, Βασίλ. Κωστή, Αδελφότητα Προβαλίου, Χρ. Ι. Παππά, Δημ. Πάσιο, Γ. Σ. Μισοκλή, Αθ. Δέμο, Ακ. Δημητρίου, Ειρήνη Λαϊνιώτη, Κων. Κίτσο, Πολιτιστικό Βήσσανης.

ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ ΓΕΦΥΡΙΑ

Σε έκθεση φωτογραφίας

Στις 27 Φεβρουαρίου άνοιξε στα Γιάννενα η έκθεση φωτογραφίας με θέμα «πέτρινα τοξωτά γεφύρια» του Γιάννη Μπράτη. Για πρώτη φορά

τέρων μνημείων. Για την έκθεση μίλησε ο προϊστάμενος της Εφορείας κ. Σπ. Πανταζής. Μερικά από τα Πωγωνήσια γεφύρια έχουν δημοσιευθεί

παρουσιάστηκαν σε φωτογραφική έκθεση και γεφύρια του Πωγωνίου. Οκτώ φωτογραφίες από τις 50 της έκθεσης είχαν θέμα Πωγωνήσια γεφύρια το σύνολο των οποίων έχουν χαρακτηριστεί διατηρητέα από την 6η Εφορεία Νεω-

στην εφημερίδα μας και στις εκδόσεις της «Πωγωνήσιας Βιβλιοθήκης». Το γεφύρι που παρουσιάζουμε με αυτή την ευκαιρία βρίσκεται στη Μερόπη κάτω από την Αγ. Παρασκευή και έχει χαρακτηριστεί διατηρητέο.

ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΙΣ ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ

Πυκνώνουν σε όλη την Ελλάδα, διαρρήξεις, κλοπές και καταστροφές σε εκκλησίες. Είναι μια κατάσταση που πρέπει να κινητοποιήσει όλους εκείνους που έχουν την φροντίδα των εκκλησιών στα χωριά μας. Και προς αυτή την κατεύθυνση πρέπει και η Μητρόπολή μας να στρέψει την προσοχή της και να πιέσει την Αστυνομία για περισσότερη αστυνόμευση κοντά στα χωριά μας με τα αποσπάσματα τα οποία συνήθως κινούνται μακριά των χωριών που έχουν την έδρα τους.

ΟΡΚΙΣΤΗΚΑΝ ΟΙ ΣΥΝΟΡΙΑΚΟΙ ΦΡΟΥΡΟΙ

Σε τελετή που έγινε στα Γιάννενα ορκίστηκαν οι συνοριακοί φρουροί που επιλέχθηκαν για το ειδικό Σώμα. Οι επιλεγέντες εκπαιδεύονται σε ειδικό κέντρο της Μακεδονίας και όπως ανακοινώθηκε θα τοποθετηθούν στις θέσεις τους εντός του Απριλίου. Δεν έχει ανακοινωθεί ακόμη η σύνθεση των περιφερειακών υπηρεσιών, τα μέσα που θα διαθέτουν, οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας.

ΟΙ «ΞΥΛΟΣΧΙΣΤΕΣ» ΕΠΙΑΣΑΝ ΔΟΥΛΕΙΑ

Το Δολό γνωρίζει νωρίς πριν συμπληρώσει ο «Καποδίστριας» δύο μήνες την επικυριαρχία των Ξυλοκόπων. Η τέως κοινότητα Δολού είχε αντισταθεί σθεναρώς σε όλες τις πιέσεις κάποιων «προστατών» κατ' όνομα των δασών, να υλοτομήσουν τα δάση τους και δεν υπέκυψαν στο δέλεαρ των εκατομμυρίων που θα μοιράζονταν, δασολόγοι για την διαχειριστική μελέτη, κοινότητα για το ...ανάλογό της και οι έμποροι με τους Ξυλοσχίστες και μεσάζοντες. Όσο άντεξε η παλιά κοινότητα και τίμησε την εμπιστοσύνη των Δολιωτών τόσο εύκολα αποχώρησε το «Καποδιστριακό» κατασκεύασμα, πριν καν συμπληρώσει δύο μήνες ζωής και αποφάσισε την υλοτομηση των δασών του Δολού. Για να βρουν χρήματα, όπως λένε, μια και ξανοίχτηκαν και δεν μπορούν να τα βρουν. Και υπέκυψαν στις προτάσεις κάποιων ξύπνιων της συντεχνίας των δασολόγων για να μπει τοσκούρι να κάνουν «γκόλια» και τα Δολιώτικα βουνά. Οι λεγόμενοι της «Πρωτοβουλίας» που κόπονταν για την ανάπτυξη του αγροτουρισμού του εναλ-

λακτικού τουρισμού, για τους περιπάτους σε ορεινά μονοπάτια, για τις ειδικές κατηγορίες τουριστών και τη διάνοξη μονοπατιών που θα χρησιμοποιούν, για ταίστρες και ποτίστρες αγρίων ζώων, για παρατηρητήρια και καλύβες αποδεικνύεται πώς άλλα είχαν στο μυαλό τους. Είναι γνωστό το πείραμα που έγινε με τους ξένους κυνηγοτούριστες που έμειναν στο Δολό και ενθουσιάστηκαν με τα γύρω παρθένα δασοσκεπή βουνά που αποτελούν τον πλούτο του τόπου και την ελπίδα ανάπτυξης. Και τώρα αναμένονται οι Ξυλοσχίστες πίσω από τους δασολόγους που συμφωνούν συνήθως σε κάθε υλοτομία, που δεν έχουν άλλη πρόταση αξιοποίησης των δασών, που μπορεί ακόμη να προτείνουν και καρβουνιάρικο στην Τσουκνίδα. Ρώτησαν τους Δολιώτες που τους πήραν την ψήφο: Ας βάλουν τους δασολόγους και στο Μπόζοβο. Κι εκεί θα πουν να οι δασολόγοι για... «ανά νέωση»! Οι Ξυλοσχίστες περιμένουν και τα πριόνια είναι έτοιμα! Ποιός θα ντραπεί; Οι «αναπτυξιολόγοι» του Καποδίστρια που ξεκινούν με τα πριόνια;

ΑΝΟΙΞΙΑΤΙΚΑ ΠΩΓΩΝΗΣΙΑ

- Καλές ειδήσεις ήταν τα χιόνια και οι βροχές που δυναμώνουν τις πηγές και συντηρούν τον κύκλο του νερού!
- Άνθισαν οι κρανιές. Και φλετουράει ο κότσυφας. Το γράφουμε για κείνους που είναι μακρὰ και θυμούνται το χωριό. Προσφορά για αναμνήσεις.
- Το Πάσχα πλησιάζει. Σας στέλνουμε τις ευχές στην πρώτη σελίδα. Καλό θάταν να καπνίσουν περισσότερο τζάκια. Δεν είναι;
- Μπορεί και νάχουμε και τους νέους φρουρούς. Για κείνους που φοβούνται. Ας μην ανησυχούν τόσο πολύ. Το Πωγωνί είναι πιο ασφαλές από την ...Αθήνα.
- Για γαϊδούρια κατάντησε ο δρόμος στο Χάνι Δελβινάκι και λίγο... καλύτερα είναι ο δρόμος για την Κακαβιά. Για... κάρο!
- Για τους νέους είναι μια εμπειρία για να καταλάβουν πως ήταν τα προ... τεσσαρακονταετίες!
- Να μην έχουμε και παράπονο! Έχουμε... ελικοδρόμο! με ανεμοϋρίο, φωτισμό ασφαλείας και ασφαλτοστρωμένο δρόμο προσπέλασης! Λίγο είναι; Χορτάρισε από την αχρησία και την αχρηστία...
- Εφέτος στο Δελβινάκι γλύτωσε το κάψιμο ο καρνάβαλος! Πέθανε χωρίς να γίνει. Κι έσπασε μια παράδοση αποκριάτικη. Η τελευταία που είχε μείνει.
- Και μέσα στο περιφραγμένο εκτροφείο του Δελβινακίου χτύπησαν αγριογούρουνα οι... αθλητές του κυνηγιού! Πάνω στον... διεθνή δρόμο προς Κακαβιά!
- Ο βιαστικός τότε, τέως σήμερα, υπουργός Δημόσιας Τάξης κ. Πετσάλινος είχε μιλήσει για την πάταξη πάσης... παρανομίας!
- Ε, και πού το είπε; Τι έγινε; Είπε πως θα πετάει κάθε μέρα και το ελικοπτερο της αστυνομίας. Ποιός το είδε;
- Ένα... ωραίο γκρέιντερ είναι αραγμένο στο Δελβινάκι με την ταυτότητα ΔΗΜΟΣ ΔΕΛΒΙΝΑΚΙΟΥ, αχρησιμοποίητο και με τα χρώματα... συσκευασίας στο «μαχαίρι»! Ποιός θα το οδηγήσει; Ο «Καποδίστριας» των προμηθειών πήγε... καλά! Της αξιοποίησης δεν προβλέφτηκε! Ακόμη!
- Πώς πάει ο «Καποδίστριας»; Μη ρωτάτε! Δεν γνωρίζω. Περιμένω να λειτουργήσουν τα γραφεία... «Δημοσίων Σχέσεων»! Αν μάθετε κάτι μου λέτε...
- Πήραν μισθοί οι Δήμαρχοι, πρόεδροι και σύμβουλοι των νέων Δήμων και Κοινοτήτων μας; Δεν είναι δα και μυστικό! Ας το πουν να τους πούμε «σε καλή μεριά».
- Κάποιος Δελβινακιώτης μας είπε για τον νέο Δήμαρχό του. Κονδύλια βέβαια δεν έχει ο Δήμαρχος αλλά έχει καλό... κοντήλι και γράφει! Γράφει προς πάσα αρχή και εξουσία! Απαντήσεις παίρνει;
- Ε, λοιπόν πάμε για κυνηγετική περιοχή πάσης Παλαιάς Πωγωνιανής, Κάτω Πωγωνίου, Μακρυαλέξη και της... Βόρειας Μολωσίας!
- Εκεί που δεν μπορούσαν οι κοινότητες να δημιουργήσουν ένα καταφύγιο θηραμάτων τώρα πάμε για καθολική κυνηγετική περιοχή. Θετικό και ελπιδοφόρο!
- Αν αφήσουν οι... κυνηγοί! Μπαίνει και... στοίχημα!!
- Άντε Καλό Πάσχα και καλά γιορτάσια. Τον Μάη τα ξαναλέμε.

K.X.K.

Εκδηλώσεις που μας αναγγέλθηκαν

- **Αδελφότης Δρυμαδιωτών:** Συνεστίαση στις 7 Μαρτίου Κυριακή ώρα 11.30 π.μ. στο Δημοτικό Αναψυκτήριο της Ηλιούπολης.
- **Ένωση Δελβινακιωτών Αθηνών 6 Μαρτίου Σάββατο:** Ετήσιος χορός στο Ξενοδοχείο NOBOTEL.
- **Αδελφότητα Πωγωνιανιτών Αθηνών:** Ετήσιος χορός στις 27 Φεβρουαρίου Σάββατο βράδυ στο Ξενοδοχείο PARK.
- **Αδελφότητα Πωγωνιανιτών Αθηνών 31 Ιανουαρίου:** Κοπή της πίτας στην καφετέρια Κλαουδάτου.

Η ΠΟΤΟΠΟΙΙΑ ΚΑΒΑ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΚΩΣΤΟΥΛΑ

Παλαιολόγου 4-Ιωάννινα, Τηλ. 27.094

Για τις γιορτές, πανηγύρια και κάθε μέρα ποτά και κρασιά σε πλούσια συλλογή